

U S T A W A

z dnia r.

o zmianie ustawy – Prawo o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 § 1-3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Prokuraturę stanowią: Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego, prokuratorzy powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury i prokuratorzy Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanego dalej „Instytutem Pamięci Narodowej”.

§ 2. Prokurator Generalny jest naczelnym organem prokuratury.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, ustawę z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, ustawę z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przez sądami administracyjnymi, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, ustawę z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego, ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawę z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów, ustawę z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawę z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, ustawę z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, ustawę z dnia 9 maja 2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera, ustawę z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju, ustawę z dnia 30 sierpnia 2019 r. o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, ustawę z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych, ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, ustawę z dnia 1 grudnia 2022 r. o Systemie Informacji Finansowej.

§ 3. Prokuratorami powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury są prokuratorzy Prokuratury Generalnej, prokuratur regionalnych, prokuratur okręgowych i prokuratur rejonowych.”;

2) w art. 3 w § 1:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Obowiązki określone w art. 2 Prokurator Generalny, zastępcy Prokuratora Generalnego oraz podlegli im prokuratorzy wykonują przez:”;

b) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) współdziałanie z organami państwowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi i organizacjami społecznymi w zapobieganiu przestępczości i innym naruszeniom prawa oraz upowszechnianiu idei praworządności, w tym w zakresie działalności edukacyjnej i naukowej;”;

c) po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:

„11a) współpracę z Prokuraturą Europejską;”;

3) w art. 7 uchyla się § 2a i 2b;

4) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. Prokurator Generalny prowadzi prace analityczne w zakresie organizacji i funkcjonowania prokuratury i w tym zakresie współdziała w szczególności z Ministrem Sprawiedliwości.”;

5) w art. 12:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny lub inny upoważniony przez niego prokurator może przekazać organom władzy publicznej informacje dotyczące konkretnych spraw, jeżeli informacje takie mogą być istotne dla bezpieczeństwa państwa lub jego prawidłowego funkcjonowania.”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W przypadkach wskazanych w § 2 jest wymagane uzyskanie pisemnej zgody prowadzącego postępowanie przygotowawcze. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prokurator Generalny lub kierownik jednostki organizacyjnej prokuratury może przekazać informacje bez zgody prowadzącego postępowanie, mając na uwadze interes publiczny.”;

6) w art. 13:

a) § 1-3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny kieruje działalnością prokuratury osobiście lub za pośrednictwem zastępców Prokuratora Generalnego, wydając zarządzenia, wytyczne i polecenia.

§ 2. Prokurator Generalny jest prokuratorem przełożonym prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej.

§ 3. Prokurator Generalny może upoważnić, w drodze zarządzenia, zastępcę Prokuratora Generalnego do realizowania kompetencji i zadań Prokuratora Generalnego wynikających z ustaw.”,

b) uchyla się § 3a i 3b,

c) § 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„§ 4. W razie czasowej niezdolności do wykonywania obowiązków Prokuratora Generalnego zastępuje go wyznaczony przez niego zastępca Prokuratora Generalnego.

§ 5. Prokuratura Generalna jest administratorem danych przetwarzanych w ogólnokrajowych systemach teleinformatycznych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.”;

7) uchyla się art. 13a;

8) dodaje się art. 13b-13r w brzmieniu:

„Art. 13b § 1. Prokuratora Generalnego powołuje Sejm, za zgodą Senatu.

§ 2. Uchwałę w sprawie powołania Prokuratora Generalnego Sejm podejmuje bezwzględną większością głosów.

§ 3. Kandydatów na Prokuratora Generalnego zgłaszają Marszałkowi Sejmu:

- 1) grupa co najmniej 35 posłów;
- 2) grupa co najmniej 15 senatorów;
- 3) Krajowa Rada Prokuratury, spośród osób które uzyskały poparcie co najmniej 60 prokuratorów w stanie czynnym;
- 4) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 5) organizacje pozarządowe, których zadania statutowe obejmują działania związane z ochroną zasady demokratycznego państwa prawnego, ochrony praworządności i

praw człowieka oraz które realizowały te zadania przez okres co najmniej 3 lat poprzedzających dzień zgłoszenia kandydata.

§ 4. Krajowa Rada Prokuratury zgłasza nie więcej niż trzech kandydatów. Podmioty, o których mowa w § 3 pkt 4 i 5, zgłaszają po jednym kandydacie.

§ 5. Marszałek Sejmu ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, nie później niż na sześć miesięcy przed dniem zakończenia kadencji Prokuratora Generalnego, informację o możliwości, sposobie i terminie zgłaszania kandydatów na Prokuratora Generalnego, a w przypadku odwołania Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji albo jego śmierci – w terminie 7 dni od tego zdarzenia.

§ 6. Podmioty, o których mowa w § 3, zgłaszają kandydatów nie później niż na cztery miesiące przed upływem kadencji Prokuratora Generalnego, a w przypadku odwołania Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji albo w razie jego śmierci – w terminie dwóch miesięcy od tego zdarzenia.

§ 7. Zgłoszenie kandydata na Prokuratora Generalnego obejmuje następujące informacje o kandydacie: imiona i nazwisko, datę urodzenia, numer PESEL, stanowisko i miejsce służbowe, okresy pełnienia służby na poszczególnych stanowiskach prokuratorskich, funkcje pełnione w prokuraturze lub sądownictwie i okresy ich pełnienia. Do zgłoszenia dołącza się zgodę prokuratora na kandydowanie na Prokuratora Generalnego.

§ 8. Prokuratorzy, którzy uzyskali poparcie co najmniej 60 prokuratorów, z wyłączeniem prokuratorów w stanie spoczynku, mogą zgłosić swoją kandydaturę na stanowisko Prokuratora Generalnego Krajowej Radzie Prokuratury w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia informacji, o której mowa w § 5. Do zgłoszenia kandydata załącza się wykaz prokuratorów popierających zgłoszenie, zawierający ich imiona, nazwiska, stanowiska i miejsca służbowe, numery PESEL i własnoręcznie złożone podpisy wraz z datą złożenia podpisu. Wycofanie udzielonego poparcia nie rodzi skutków prawnych.

§ 9. Wykaz prokuratorów popierających zgłoszenie musi zawierać na każdej stronie adnotację: „Udzielam poparcia zgłoszeniu prokuratora (imiona i nazwisko prokuratora) jako kandydata na Prokuratora Generalnego.”.

§ 10. Krajowa Rada Prokuratury weryfikuje prawidłowość zgłoszeń, o których mowa w § 8. Jeżeli Krajowa Rada Prokuratorów stwierdzi, że kandydat nie spełnia wymagań określonych w art. 13c § 1 lub liczba podpisów uprawnionych prokuratorów w

wykazie, o którym mowa w § 8, jest mniejsza niż wymagana, odmawia przyjęcia zgłoszenia.

§ 11. Krajowa Rada Prokuratury wyłania nie więcej niż trzech kandydatów na Prokuratora Generalnego, wyróżniających się najwyższymi kwalifikacjami.

§ 12. Marszałek Sejmu weryfikuje prawidłowość zgłoszeń kandydatów na Prokuratora Generalnego. Marszałek Sejmu, w terminie 3 dni od otrzymania zgłoszenia, zwraca się do Prokuratora Generalnego o przedstawienie informacji dotyczących spełniania przez kandydatów na Prokuratora Generalnego wymagań określonych w art. 13c § 1.

§ 13. Prokurator Generalny przedstawia Marszałkowi Sejmu informacje, o których mowa w § 12, w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma Marszałka Sejmu.

§ 14. Jeżeli Marszałek Sejmu stwierdzi, że kandydat nie spełnia wymagań określonych w art. 13c § 1, odmawia przyjęcia zgłoszenia.

§ 15. Marszałek Sejmu organizuje publiczne wysłuchanie kandydatów na Prokuratora Generalnego, obejmujące ich wystąpienie i możliwość zadawania pytań przez uczestników wysłuchania. Formę i porządek wysłuchania publicznego określa Marszałek Sejmu.

§ 16. Marszałek Sejmu niezwłocznie przekazuje uchwałę o powołaniu Prokuratora Generalnego Marszałkowi Senatu.

§ 17. Senat podejmuje uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na powołanie Prokuratora Generalnego w terminie miesiąca od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w § 16. Niepodjęcie uchwały przez Senat w terminie miesiąca oznacza wyrażenie zgody na powołanie Prokuratora Generalnego.

§ 18. Jeżeli Senat nie wyrazi zgody na powołanie Prokuratora Generalnego, Sejm może powołać na to stanowisko inną osobę, spośród już wyłonionych kandydatów. Przepisy § 16 i 17 stosuje się odpowiednio.

§ 19. W razie niepowołania Prokuratora Generalnego przez Sejm albo niewyrażenia zgody przez Senat na powołanie Prokuratora Generalnego, Marszałek Sejmu ogłasza ponownie o możliwości zgłaszania kandydatów zgodnie z § 5.

§ 20. Dotychczasowy Prokurator Generalny pełni swoje obowiązki do czasu złożenia ślubowania przez nowego Prokuratora Generalnego.

Art. 13c. § 1. Na stanowisko Prokuratora Generalnego może być powołana osoba, która:

- 1) jest prokuratorem powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury w stanie czynnym albo prokuratorem Instytutu Pamięci Narodowej w stanie czynnym;
- 2) ma co najmniej 20-letni staż na stanowisku prokuratora lub sędziego, w stanie czynnym;
- 3) zajmowała stanowisko prokuratora przez okres 10 lat bezpośrednio poprzedzających dzień zgłoszenia kandydatury na stanowisko Prokuratora Generalnego.

§ 2. Do stażu, o którym mowa w § 1 pkt 2, zalicza się zatrudnienie na stanowisku asesora prokuratury lub asesora sądowego.

Art. 13d. Przed przystąpieniem do wykonywania obowiązków Prokurator Generalny składa przed Sejmem następujące ślubowanie:

„Obejmując stanowisko Prokuratora Generalnego, uroczyście ślubuję przestrzegać Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i prawa, strzec praworządności, praw i wolności obywatelskich oraz niezależności prokuratorów, a powierzone mi obowiązki wypełniać bezstronnie, z najwyższą starannością i dbałością o godność powierzonego mi stanowiska.”. Ślubowanie może być złożone z dodaniem zwrotu: „Tak mi dopomóż Bóg.”.

Art. 13e § 1. Kadencja Prokuratora Generalnego trwa sześć lat, licząc od dnia złożenia ślubowania.

§ 2. Prokurator Generalny, po zakończeniu kadencji, nie może być ponownie powołany na to stanowisko.

§ 3. Osiągnięcie przez Prokuratora Generalnego wieku, z którym wiąże się przejście w stan spoczynku, nie ma wpływu na zakończenie kadencji.

Art. 13f. Stanowisko Prokuratora Generalnego zalicza się do stanowisk prokuratorskich.

Art. 13g. Prokurator Generalny nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia, innych zajęć zarobkowych i sposobów zarabkowania, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, badawczym lub badawczo-dydaktycznym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach.

Art. 13h. Prokurator Generalny nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z godnością jego urzędu.

Art. 13i. § 1. Prokurator Generalny nie może być bez uprzedniej zgody Sejmu pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności.

§ 2. Prokurator Generalny nie może być zatrzymany lub aresztowany, z wyjątkiem ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa i jeżeli jego zatrzymanie jest niezbędne dla zapewnienia prawidłowego toku postępowania. O zatrzymaniu niezwłocznie powiadamia się Marszałka Sejmu, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

§ 3. Z wnioskiem o wyrażenie zgody na pociągnięcie Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności karnej, na zatrzymanie lub na tymczasowe aresztowanie może wystąpić Krajowa Rada Prokuratury lub Minister Sprawiedliwości.

§ 4. W sprawie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, na zatrzymanie lub na tymczasowe aresztowanie Prokuratora Generalnego nie stosuje się art. 135.

§ 5. Z żądaniem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w sprawie Prokuratora Generalnego może wystąpić Krajowa Rada Prokuratury lub Minister Sprawiedliwości. Czynności rzecznika dyscyplinarnego wykonuje, odpowiednio, członek Krajowej Rady Prokuratury będący prokuratorem lub Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości.

Art. 13j. § 1. W przypadku wyrażenia przez Sejm zgody na pociągnięcie Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności karnej, Sejm, na wniosek Krajowej Rady Prokuratury lub Ministra Sprawiedliwości, może zawiesić Prokuratora Generalnego w czynnościach do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. Zawieszenie w czynnościach może zostać uchylone w tym samym trybie.

§ 2. W okresie zawieszenia wynagrodzenie Prokuratora Generalnego podlega obniżeniu o 50 %.

Art. 13k. Do Prokuratora Generalnego nie stosuje się art. 139, art. 140, art. 143 § 1, art. 149-152 oraz art. 154 § 1, § 3 zdanie drugie, § 6 i 10a.

Art. 13l. § 1. Sejm odwołuje Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji, jeżeli:

- 1) zrzekł się stanowiska Prokuratora Generalnego;
- 2) stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków na skutek choroby lub utraty sił, co zostało stwierdzone orzeczeniem lekarskim;

- 3) został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego;
- 4) złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne, co zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 5) został prawomocnie ukarany karą dyscyplinarną.

§ 2. Sejm odwołuje Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji, jeżeli sprzeniewierzył się on złożonemu ślubowaniu.

§ 3. Sejm podejmuje uchwałę w sprawie odwołania Prokuratora Generalnego, w przypadkach określonych w § 1 pkt 1 i 3-5, na wniosek Marszałka Sejmu.

§ 4. Sejm podejmuje uchwałę w sprawie odwołania Prokuratora Generalnego, w przypadku określonym w § 1 pkt 2, po wyrażeniu opinii przez Krajową Radę Prokuratury.

§ 5. W przypadku określonym w § 2 Sejm podejmuje uchwałę w sprawie odwołania Prokuratora Generalnego na wniosek Marszałka Sejmu, grupy co najmniej 35 posłów lub grupy co najmniej 15 senatorów, większością co najmniej 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Art. 13m. W przypadku odwołania Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji, w razie jego śmierci, a także w przypadku zawieszenia, jego obowiązków, do czasu objęcia stanowiska przez nowo powołanego Prokuratora Generalnego albo uchylecia zawieszenia, pełni najstarszy służbą zastępca Prokuratora Generalnego.

Art. 13n. Z dniem zakończenia kadencji albo z dniem odwołania przez Sejm w przypadku, o którym mowa art. 13l § 1 pkt 1, osoba zajmująca stanowisko Prokuratora Generalnego obejmuje stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej, chyba że przechodzi w stan spoczynku z powodu osiągnięcia wymaganego wieku. Odwołanie z powodu wskazanego w art. 13l § 1 pkt 2 jest równoznaczne z przeniesieniem w stan spoczynku.

Art. 13o. Z dniem odwołania przez Sejm w przypadku, o którym mowa w art. 13l § 1 pkt 5 lub § 2, osoba zajmująca stanowisko Prokuratora Generalnego obejmuje stanowisko, które zajmowała w dniu powołania na stanowisko Prokuratora Generalnego, chyba że podstawą odwołania była kara dyscyplinarna, o której mowa w art. 142 § 1 pkt 4 albo 5.

Art. 13p. § 1. Prokurator Generalny przedstawia Sejmowi i Senatowi, corocznie, nie później niż do dnia 31 marca, sprawozdanie z działalności prokuratury, zawierające w szczególności informacje o:

- 1) realizacji zadań prokuratury;
 - 2) stanie kadry prokuratury;
 - 3) sytuacji finansowej prokuratury;
 - 4) współpracy prokuratury z innymi organami władzy publicznej
- załączając opinię Krajowej Rady Prokuratury o tym sprawozdaniu oraz stanowisko Krajowej Rady Prokuratury w przedmiocie przestrzegania niezależności prokuratorskiej.

§ 2. Sprawozdanie Prokuratora Generalnego jest podawane do wiadomości publicznej.

Art. 13q. Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Rady Ministrów, Minister Sprawiedliwości, Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Rzecznik Praw Dziecka, każdy w zakresie swojej właściwości, mogą w każdym czasie złożyć do Prokuratora Generalnego uzasadniony pisemny wniosek o przedstawienie informacji dotyczącej określonego aspektu działalności prokuratury, przy czym żądanie to nie może dotyczyć przedstawienia informacji o konkretnym postępowaniu.

Art. 13r. § 1. Przy Prokuratorze Generalnym działa Rada Społeczna.

§ 2. Do zadań Rady Społecznej należy wyrażanie stanowisk w istotnych sprawach dotyczących organizacji i funkcjonowania prokuratury.

§ 3. Rada Społeczna może wyrażać stanowiska w sprawach, o których mowa § 2, z własnej inicjatywy lub na wniosek Prokuratora Generalnego.

§ 4. W skład Rady Społecznej wchodzi:

- 1) osoba wskazana przez Naczelną Radę Adwokacką;
- 2) osoba wskazana przez Krajową Radę Radców Prawnych;
- 3) osoba wskazana przez Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 4) osoba wskazana przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 5) dwie osoby wskazane przez Radę Dialogu Społecznego;
- 6) trzech przedstawiciele organizacji pozarządowych wskazani przez Radę Działalności

Pożytku Publicznego.

§ 5. Członkiem Rady Społecznej nie może zostać osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

§ 6. Kadencja Rady Społecznej trwa 4 lata i rozpoczyna się z dniem pierwszego posiedzenia tej kadencji.

§ 7. Członkostwo w Radzie Społecznej wygasa przed upływem kadencji, o której mowa w § 6, wskutek:

- 1) śmierci członka Rady Społecznej;
- 2) rezygnacji członka Rady Społecznej;
- 3) skazania członka Rady Społecznej prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

§ 8. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w Radzie Społecznej przed upływem kadencji, o której mowa w § 6, właściwy podmiot niezwłocznie wskazuje Prokuratorowi Generalnemu nowego członka na okres do zakończenia kadencji Rady Społecznej.

§ 9. Rada Społeczna wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę.

§ 10. Obsługę Rady Społecznej zapewnia Prokuratura Generalna.

§ 11. Koszty funkcjonowania Rady Społecznej są pokrywane z budżetu państwa z części, o której mowa w art. 53.

§ 12. Członkom Rady Społecznej biorącym udział w posiedzeniu Rady Społecznej, zamieszkałym poza miejscowością, w której odbywa się posiedzenie, przysługuje zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania oraz dieta na podstawie przepisów dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

§ 13. Posiedzenie Rady Społecznej zwołuje przewodniczący Rady Społecznej, z tym, że pierwsze posiedzenie danej kadencji zwołuje Prokurator Generalny.

§ 14. Rada Społeczna określa w regulaminie tryb swojego działania.”;

9) w art. 14:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny powołuje i odwołuje zastępców Prokuratora Generalnego.”,

b) § 3-5 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Jednym z zastępców Prokuratora Generalnego jest Zastępca Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych, którego Prokurator Generalny powołuje i odwołuje po uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

§ 4. Jednym z zastępców Prokuratora Generalnego jest Dyrektor Głównej Komisji. O powołaniu i odwołaniu Dyrektora Głównej Komisji Prokurator

Generalny informuje niezwłocznie Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Dyrektor Głównej Komisji kieruje działalnością Głównej Komisji.

§ 5. Poza zastępcami, których mowa w § 2-4, Prokurator Generalny może powołać jednego zastępcę Prokuratora Generalnego.”,

c) dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. Zastępców Prokuratora Generalnego, o których mowa w:

- 1) § 2, 3 i 5 – Prokurator Generalny powołuje spośród prokuratorów Prokuratury Generalnej;
- 2) § 4 – Prokurator Generalny powołuje spośród prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej.”;

10) art. 15-21 otrzymują brzmienie:

„Art. 15. § 1. Prokuratora regionalnego, okręgowego i rejonowego powołuje po przedstawieniu kandydatury właściwemu zgromadzeniu prokuratorów, i odwołuje Prokurator Generalny.

§ 2. Zastępcę prokuratora okręgowego do spraw wojskowych powołuje i odwołuje Prokurator Generalny, po uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

§ 3. W prokuraturze rejonowej, w której utworzono dział do spraw wojskowych, prokurator kierujący tym działem jest zastępcą prokuratora rejonowego do spraw wojskowych. Zastępcę prokuratora rejonowego do spraw wojskowych powołuje i odwołuje Prokurator Generalny, po uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

§ 4. Do pełnienia pozostałych funkcji w prokuraturze prokuratorów powołuje i odwołuje z tych funkcji Prokurator Generalny lub upoważnieni przez niego kierownicy jednostek organizacyjnych prokuratury. Do pełnienia funkcji w komórkach organizacyjnych właściwych w sprawach wojskowych, prokuratorów powołuje i odwołuje z tych funkcji Prokurator Generalny lub upoważnieni przez niego kierownicy jednostek organizacyjnych prokuratury.

Art. 16. Powszechnymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury są: Prokuratura Generalna, prokuratury regionalne, prokuratury okręgowe i prokuratury rejonowe.

Art. 17. § 1. Prokuratura Generalna zapewnia obsługę Prokuratora Generalnego.

§ 2. Do podstawowych zadań Prokuratury Generalnej należy również zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach przed Trybunałem Konstytucyjnym, Sądem Najwyższym i Naczelnym Sądem Administracyjnym, prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych, sprawowanie nadzoru instancyjnego i służbowego nad

postępowaniami prowadzonymi w prokuraturach regionalnych, koordynacja nadzoru służbowego nad postępowaniami przygotowawczymi prowadzonymi przez pozostałe jednostki organizacyjne prokuratury, prowadzenie wizytacji prokuratur regionalnych, wykonywanie czynności w zakresie obrotu prawnego z zagranicą i prowadzenie centralnej bazy opinii prawnych oraz bazy wytycznych i zarządzeń Prokuratora Generalnego.

§ 3. Siedzibą Prokuratury Generalnej jest Warszawa.

Art. 18. Prokuraturą Generalną kieruje Prokurator Generalny.

Art. 19. § 1. W Prokuraturze Generalnej tworzy się:

- 1) departamenty – do realizacji merytorycznych zadań Prokuratury Generalnej;
- 2) biura – do realizacji zadań w zakresie obsługi Prokuratury Generalnej.

§ 2. W ramach departamentów i biur mogą być tworzone, w zależności od potrzeb, wydziały lub inne komórki organizacyjne, w tym zamiejscowe.

§ 3. Jednym z departamentów w Prokuraturze Generalnej jest Departament do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji, właściwy w sprawach ścigania przestępczości zorganizowanej, najpoważniejszej przestępczości korupcyjnej oraz przestępczości o charakterze terrorystycznym.

§ 4. Jednym z departamentów w Prokuraturze Generalnej jest Departament do Spraw Wojskowych, właściwy w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych.

Art. 20. § 1. Wydziały Zamiejscowe Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej tworzy się przy prokuraturach regionalnych.

§ 2. Do podstawowych zadań Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej należy prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach ścigania przestępczości zorganizowanej, najpoważniejszej przestępczości korupcyjnej oraz przestępczości o charakterze terrorystycznym, a także wykonywanie funkcji oskarżyciela publicznego w tych sprawach przed sądem.

§ 3. Obsługę finansowo-administracyjną Wydziałów Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej zapewniają właściwe prokuratury regionalne. Tryb i szczegółowy sposób wykonywania tej obsługi może określić Prokurator Generalny.

Art. 21 § 1. Wydziałem Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej kieruje naczelnik.

§ 2. Naczelnik Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej jest prokuratorem przełożonym prokuratorów prokuratury regionalnej, prokuratorów prokuratur okręgowych oraz prokuratorów prokuratur rejonowych wykonujących swoje obowiązki w tym wydziale.”;

11) w art. 24 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do podstawowych zadań prokuratury rejonowej należy zapewnienie udziału prokuratora w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy przed sądami powszechnymi, a w jednostkach, w których utworzono działy do spraw wojskowych, także przed sądami wojskowymi, prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych, z wyłączeniem spraw wymienionych w art. 20 § 2, art. 22 § 2 i art. 23 § 2, a w jednostkach, w których utworzono działy do spraw wojskowych, także w sprawach podlegających orzecznictwu wojskowych sądów garnizonowych.”;

12) w art. 26:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Departamentami i biurami Prokuratury Generalnej kierują dyrektorzy, wydziałami departamentów i biur Prokuratury Generalnej oraz wydziałami w prokuraturach regionalnych i okręgowych – naczelnicy, a działami i sekcjami w prokuraturach oraz ośrodkami zamiejscowymi prokuratur okręgowych i rejonowych – kierownicy.”;

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W zależności od potrzeb dyrektorzy departamentów i biur oraz naczelnicy wydziałów w Prokuraturze Generalnej, w tym Wydziałów Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej, mogą mieć zastępców.”;

13) art. 28-30 otrzymują brzmienie:

„Art. 28 § 1. Jednostką organizacyjną prokuratury wyższego stopnia jest:

- 1) w stosunku do prokuratury rejonowej – właściwa prokuratura okręgowa, prokuratura regionalna oraz Prokuratura Generalna;
- 2) w stosunku do prokuratury okręgowej – właściwa prokuratura regionalna oraz Prokuratura Generalna;
- 3) w stosunku do prokuratury regionalnej – Prokuratura Generalna;

- 4) w stosunku do oddziałowej komisji – Główna Komisja;
- 5) w stosunku do oddziałowego biura lustracyjnego – Biuro Lustracyjne.

§ 2. Jednostką organizacyjną wyższego stopnia w sprawach rozpoznawanych przez sądy wojskowe jest:

- 1) w stosunku do prokuratury rejonowej – właściwa prokuratura okręgowa oraz Prokuratura Generalna;
- 2) w stosunku do prokuratury okręgowej – Prokuratura Generalna.

§ 3. Jednostką organizacyjną wyższego stopnia w sprawach dotyczących ścigania przestępczości zorganizowanej i korupcji jest w stosunku do Wydziałów Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej – Departament do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji.

Art. 29. Nadzór służbowy w sprawach:

- 1) prowadzonych w Prokuraturze Generalnej, z zastrzeżeniem pkt 2, sprawuje Prokurator Generalny;
- 2) prowadzonych przez Wydziały Zamiejscowe Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej sprawuje Zastępca Prokuratora Generalnego do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji;
- 3) podlegających orzecznictwu sądów wojskowych sprawuje Zastępca Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych.

Art. 30. Prokurator Generalny, a na obszarze swego działania również prokurator regionalny i okręgowy, może zarządzić wizytację jednostki organizacyjnej prokuratury w celu kontroli realizacji ustawowych zadań przez tę jednostkę w określonym zakresie.”;

14) w art. 31 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokuratorami bezpośrednio przełożonymi są:

- 1) Prokurator Generalny – w stosunku do zastępców Prokuratora Generalnego, prokuratorów pełniących czynności w Prokuraturze Generalnej, dyrektorów departamentów Prokuratury Generalnej oraz prokuratorów regionalnych;
- 2) zastępcy Prokuratora Generalnego, w zakresie zleconych czynności – w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w Prokuraturze Generalnej oraz dyrektorów departamentów Prokuratury Generalnej;
- 3) Dyrektor Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji – w stosunku do naczelników Wydziałów Zamiejscowych Departamentu do Spraw

Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej oraz prokuratorów pełniących czynności w tych wydziałach;

- 4) prokuratorzy regionalni i prokuratorzy okręgowi oraz, w zakresie zleconych czynności, ich zastępcy – w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w danej jednostce oraz w stosunku do kierowników jednostek organizacyjnych prokuratury bezpośrednio niższego stopnia na obszarze działania danej jednostki, z zastrzeżeniem pkt 5;
 - 5) kierownicy ośrodków zamiejscowych prokuratur okręgowych oraz, w zakresie zleconych czynności, ich zastępcy – w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w danym ośrodku oraz prokuratorów rejonowych na obszarze działania danego ośrodka zamiejscowego prokuratury okręgowej;
 - 6) prokuratorzy rejonowi oraz, w zakresie zleconych czynności, ich zastępcy – w stosunku do prokuratorów danej prokuratury rejonowej;
 - 7) kierownicy ośrodków zamiejscowych prokuratur rejonowych – w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w danym ośrodku.”;
- 15) w art. 33 § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. W sprawach czynności prowadzonych przez prokuratora w Prokuraturze Generalnej oraz Głównej Komisji prokuratorem nadrzędnym jest Prokurator Generalny.”;
- 16) w art. 34 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „§ 1. Prawo wydawania poleceń, o których mowa w art. 7 § 2 i 3, przysługuje prokuratorom przełożonym oraz, w zakresie zleconych czynności:
- 1) dyrektorom departamentów Prokuratury Generalnej – w stosunku do podległych prokuratorów pełniących czynności w tych departamentach oraz prokuratorów regionalnych, okręgowych i rejonowych;
 - 2) naczelnikom wydziałów w departamentach Prokuratury Generalnej – w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w tych wydziałach;
 - 3) naczelnikom wydziałów i kierownikom działów oraz samodzielnych działów prokuratur regionalnych – w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w tych wydziałach, działach i samodzielnych działach oraz prokuratorów okręgowych i rejonowych;
 - 4) naczelnikom wydziałów oraz kierownikom działów, samodzielnych działów i ośrodków zamiejscowych prokuratur okręgowych – w stosunku do prokuratorów

pełniących czynności w tych wydziałach, działach, samodzielnych działach i ośrodkach zamiejscowych oraz prokuratorów rejonowych;

5) kierownikom ośrodków zamiejscowych prokuratur rejonowych – w stosunku do prokuratorów pełniących czynności w tych ośrodkach.

§ 2. Przepisy § 1 pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zastępców dyrektorów departamentów Prokuratury Generalnej i zastępców naczelników wydziałów w departamentach Prokuratury Generalnej.”;

17) w art. 35 § 1-4 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi Wydziały Zamiejscowe Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej, prokuratury regionalne, okręgowe i rejonowe oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości, mając na względzie skuteczne zwalczanie przestępczości i zapewnienie sprawności postępowań.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi w prokuraturach okręgowych i rejonowych komórki organizacyjne do spraw wojskowych oraz ustala ich siedziby i obszary właściwości, mając na względzie skuteczne zwalczanie przestępczości, zapewnienie sprawności postępowań oraz rozmieszczenie i strukturę jednostek organizacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, może określić, właściwość powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w sprawach o poszczególne rodzaje przestępstw niezależnie od miejsca ich popełnienia oraz w sprawach cywilnych, administracyjnych, w sprawach o wykroczenia, a także w innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw niezależnie od ogólnej właściwości powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, mając na względzie skuteczne zwalczanie przestępczości i zapewnienie sprawności postępowań.

§ 4. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, może tworzyć i znosić poza siedzibą prokuratury ośrodki zamiejscowe prokuratur regionalnych, okręgowych lub rejonowych, mając na względzie skuteczne zwalczanie przestępczości i zapewnienie sprawności postępowań.”;

18) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Art. 36. § 1. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury określający:

- 1) wewnętrzną strukturę organizacyjną i zadania komórek organizacyjnych:
 - a) Prokuratury Generalnej,
 - b) Wydziałów Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej oraz prokuratur regionalnych,
 - c) pozostałych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury,
 - 2) organizację pracy i sposób kierowania pracą,
 - 3) dysponentów środków budżetowych,
 - 4) formy i tryb sprawowania nadzoru służbowego, w tym poprzez wizytacje i lustracje,
 - 5) tryb załatwiania spraw osobowych,
 - 6) organizację pracy organów kolegialnych,
 - 7) szczegółowy porządek wykonywania przez prokuratora czynności w sprawach karnych,
 - 8) sposób realizacji zadań związanych z udziałem prokuratora w sprawach cywilnych, rodzinnych, opiekuńczych, ze stosunku pracy oraz w sprawach o wykroczenia,
 - 9) szczegółowy porządek wykonywania przez prokuratora czynności w postępowaniu administracyjnym i przed sądami administracyjnymi,
 - 10) tryb działań podejmowanych przez prokuratora w celu zapobieżenia naruszeniom prawa,
 - 11) sposób realizacji zadań, o których mowa w art. 3 § 4,
 - 12) tryb postępowania w sprawach skarg i wniosków,
 - 13) sposób utrzymywania kontaktów z mediami
- uwzględniając potrzebę zapewnienia skuteczności i sprawności postępowania we wszystkich rodzajach spraw, prowadzonych przez prokuratora lub z jego udziałem, w tym szybkość i efektywność działania, z uwzględnieniem funkcjonalności i racjonalności działań prokuratora, przy jednoczesnym poszanowaniu gwarantowanych ustawowo praw i wolności podmiotów objętych działaniami prokuratury, a w zakresie spraw prowadzonych w komórkach organizacyjnych do spraw wojskowych również specyfikę

organizacji i funkcjonowania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej opartą na służbowym podporządkowaniu.

§ 2. Prokurator Generalny w drodze zarządzenia, określi zakres działania sekretariatów i innych działów administracji w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, biorąc pod uwagę specyfikę zadań jednostek różnego stopnia i konieczność zapewnienia racjonalności funkcjonowania prokuratury, a także potrzebę maksymalnego odciążenia prokuratorów i innych pracowników merytorycznych od prac biurowych oraz sprawnego przepływu informacji niezbędnych w pracy prokuratury, a w zakresie spraw prowadzonych w komórkach organizacyjnych do spraw wojskowych również specyfikę organizacji i funkcjonowania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej opartą na służbowym podporządkowaniu.

§ 3. Prokurator Generalny w drodze zarządzenia, określi zakres działania sekretariatów i innych działów administracji w Biurze Lustracyjnym i oddziałowych biurach lustracyjnych, biorąc pod uwagę specyfikę zadań tych jednostek organizacyjnych i konieczność zapewnienia racjonalności ich funkcjonowania, a także potrzebę maksymalnego odciążenia prokuratorów i innych pracowników merytorycznych od prac biurowych oraz sprawnego przepływu informacji niezbędnych w pracy tych jednostek organizacyjnych.

§ 4. Przepisy rozporządzenia, o którym mowa w § 1, stosuje się odpowiednio do wewnętrznego urzędowania Głównej Komisji oraz oddziałowych komisji.

§ 5. Przepisy zarządzenia, o którym mowa w § 2, stosuje się odpowiednio do zakresu działania sekretariatów i innych działów administracji w Głównej Komisji oraz w oddziałowych komisjach.

§ 6. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi sposób realizacji czynności prokuratora w ramach kontroli nad czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi określonymi w art. 57 § 2, mając w szczególności na uwadze zapewnienie merytorycznej i efektywnej kontroli podstaw faktycznych wnioskowanych czynności, zapewnienie legalności i prawidłowości inicjowania i przeprowadzania tych czynności oraz konieczność poszanowania podstawowych praw i wolności obywatelskich.

§ 7. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi sposób realizacji zadań związanych ze współpracą prokuratury z organizacjami międzynarodowymi lub ponadnarodowymi działającymi na

podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, mając na uwadze konieczność prawidłowej realizacji obowiązków wynikających z tych umów lub aktów prawa stanowionego przez organizację międzynarodową powołaną do zwalczania przestępczości, w szczególności określenia sposobu wymiany informacji między państwami członkowskimi tych organizacji i organami tych organizacji, realizacji wniosków o pomoc prawną, ochrony przetwarzanych danych osobowych i bezpieczeństwa przetwarzanych danych.

§ 8. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi strój urzędowy prokuratorów biorących udział w rozprawach sądowych, uwzględniając charakter uroczysty stroju, odpowiedni do powagi sądu i utrwalonej tradycji.”;

19) w art. 38 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny może korzystać z pomocy doradców, w tym doradców społecznych.”;

20) w art. 39 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator kierujący powszechną jednostką organizacyjną prokuratury może powierzyć prokuratorowi wykonującemu czynności w tej jednostce pełnienie funkcji rzecznika prasowego.”;

21) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. Do pojazdów jednostek organizacyjnych prokuratury stosuje się art. 53 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn. zm.).”;

22) w dziale II uchyla się rozdział 2;

23) w dziale II po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Krajowa Rada Prokuratury

Art. 42a. Krajowa Rada Prokuratury stoi na straży niezależności prokuratorów.

Art. 42b. § 1. Członkami Krajowej Rady Prokuratury są:

- 1) przedstawiciel wybrany przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej, będący prokuratorem;
- 2) przedstawiciele wybrani przez zgromadzenia prokuratorów w prokuraturach regionalnych, będący prokuratorami – po jednym z każdej prokuratury regionalnej;

- 3) przedstawiciel wybrany przez zebranie prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej;
- 4) przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) przedstawiciel Marszałka Sejmu;
- 6) przedstawiciel Marszałka Senatu;
- 7) przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości.

§ 2. Wybory prokuratorów wchodzących w skład Krajowej Rady Prokuratury, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2, przeprowadza się na podstawie regulaminu uchwalonego odpowiednio przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej i zgromadzenie prokuratorów w prokuraturze regionalnej.

Art. 42c. § 1. Wspólna kadencja wybieranych członków Krajowej Rady Prokuratury trwa cztery lata i rozpoczyna się z dniem pierwszego posiedzenia Krajowej Rady Prokuratury tej kadencji.

§ 2. Mandat wybieranego członka Krajowej Rady Prokuratury wygasa przed upływem kadencji w razie:

- 1) śmierci;
- 2) zrzeczenia się mandatu;
- 3) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu;
- 4) wygaśnięcia albo rozwiązania stosunku służbowego prokuratora.

§ 3. Zrzeczenie się mandatu w Krajowej Radzie Prokuratury jest skuteczne z chwilą powiadomienia o tym na piśmie Przewodniczącego Krajowej Rady Prokuratury.

§ 4. Przedstawiciele Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu oraz Ministra Sprawiedliwości pełnią swoje funkcje w Radzie bez oznaczania okresu kadencji i mogą być odwołani w każdym czasie.

§ 5. Zmiana liczby, siedzib lub obszarów właściwości powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury nie wpływa na mandat członków wskazanych w art. 42b § 1 pkt 2.

Art. 42d. Pierwsze posiedzenie Krajowej Rady Prokuratury nowej kadencji zwołuje Prokurator Generalny.

Art. 42e. Krajowa Rada Prokuratury wybiera i odwołuje ze swojego grona Przewodniczącego, dwóch wiceprzewodniczących i sekretarza.

Art. 42f. Krajowa Rada Prokuratury działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

Art. 42g. Krajowa Rada Prokuratury obraduje na posiedzeniach, które zwołuje Przewodniczący z własnej inicjatywy albo na żądanie jednej trzeciej liczby członków Rady.

Art. 42h. W szczególnie uzasadnionych przypadkach posiedzenia Krajowej Rady Prokuratury mogą być przeprowadzane przy wykorzystaniu środków technicznych umożliwiających bezpośrednio porozumiewanie się na odległość. Przeprowadzenie posiedzenia w taki sposób zarządza Przewodniczący.

Art. 42i. Krajowa Rada Prokuratury w szczególności:

- 1) opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczących prokuratury;
- 2) wysłuchuje informacji Prokuratora Generalnego o działalności prokuratury;
- 3) ustala sposób wyłaniania kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego;
- 4) wskazuje Marszałkowi Sejmu kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego;
- 5) występuje do sądu dyscyplinarnego o pociągnięcie Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz wyznacza przedstawiciela do występowania przed sądem dyscyplinarnym;
- 6) rozpatruje coroczne sprawozdania z działalności Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego;
- 7) uchwała zbiór zasad etyki zawodowej prokuratorów i czuwa nad ich przestrzeganiem;
- 8) opiniuje projekty wytycznych i zarządzeń Prokuratora Generalnego;
- 9) wypowiada się o stanie i rozwoju kadry prokuratury oraz kierunkach szkolenia prokuratorów, asesorów prokuratury, asystentów prokuratorów, aplikantów prokuratorskich oraz urzędników i innych pracowników prokuratury;
- 10) opiniuje wnioski o wyrażenie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora po ukończeniu 65. roku życia;
- 11) wypowiada się co do kierunków działań podejmowanych w celu doskonalenia kwalifikacji zawodowych prokuratorów oraz poziomu ich pracy;
- 12) opiniuje kandydata na Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- 13) wskazuje jednego członka Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- 14) przedstawia coroczne stanowisko w przedmiocie przestrzegania niezależności prokuratorskiej;
- 15) opiniuje sprawozdanie z działalności prokuratury przedstawiane przez Prokuratora Generalnego Sejmowi i Senatowi;

16) zajmuje stanowisko w sprawach istotnych z punktu widzenia funkcjonowania prokuratury.

Art. 42j. § 1. Koszty działalności Krajowej Rady Prokuratury są finansowane ze środków budżetowych Prokuratury Generalnej.

§ 2. Obsługę finansowo-administracyjną i kancelaryjną Krajowej Rady Prokuratury zapewnia Prokuratura Generalna.”;

21) art. 44 i 45 otrzymują brzmienie:

„Art. 44 § 1. W Prokuraturze Generalnej działa zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej, które składa się z prokuratorów Prokuratury Generalnej.

§ 2. Przewodniczącym zebrania prokuratorów Prokuratury Generalnej jest Prokurator Generalny.

§ 3. Zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej zwołuje Prokurator Generalny z własnej inicjatywy albo na żądanie jednej piątej liczby prokuratorów Prokuratury Generalnej.

§ 4. Do przeprowadzania zebrania prokuratorów Prokuratury Generalnej przepis art. 42h stosuje się odpowiednio.

Art. 45. Zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej:

1) wysłuchuje informacji Prokuratora Generalnego o działalności Prokuratury Generalnej i pracy prokuratorów oraz wyraża opinię w tym zakresie;

2) wybiera przedstawiciela do Krajowej Rady Prokuratury;

3) wybiera członków Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym;

4) wyraża opinie w innych sprawach przedstawionych przez Prokuratora Generalnego.”;

24) w art. 46 § 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„§ 5. Posiedzenie zgromadzenia prokuratorów może zwołać prokurator regionalny z własnej inicjatywy, na wniosek Prokuratora Generalnego, kolegium prokuratury regionalnej albo na żądanie jednej piątej liczby członków zgromadzenia.

§ 6. Do zgromadzenia prokuratorów prokuratury regionalnej oraz zebrań, o których mowa w § 1, przepis art. 42h stosuje się odpowiednio.”;

25) w art. 47 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wybiera przedstawiciela do Krajowej Rady Prokuratury;”;

26) w art. 48 § 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„§ 5. Posiedzenia kolegium prokuratury regionalnej zwołuje prokurator regionalny z własnej inicjatywy lub na żądanie jednej trzeciej liczby członków kolegium.

§ 6. Do posiedzeń kolegium prokuratury regionalnej przepis art. 42h stosuje się odpowiednio.”;

27) w art. 50 § 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„§ 5. Posiedzenie kolegium prokuratury okręgowej zwołuje prokurator okręgowy z własnej inicjatywy lub na żądanie jednej trzeciej liczby członków kolegium.

§ 6. Do posiedzeń kolegium prokuratury okręgowej przepis art. 42h stosuje się odpowiednio.”;

28) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. Zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej, zgromadzenia prokuratorów oraz kolegia prokuratur regionalnych i okręgowych działają na podstawie uchwalonych przez siebie regulaminów.”;

29) w art. 53 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Projekt dochodów i wydatków powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury Prokurator Generalny przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w celu włączenia go do projektu ustawy budżetowej, na zasadach określonych art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.).

§ 4. W zakresie wykonywania budżetu w części odpowiadającej powszechnym jednostkom organizacyjnym prokuratury Prokuratorowi Generalnemu przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”;

30) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. Wydatki na szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury realizowane przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury są pokrywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Prokurator Generalny.”;

31) w art. 57 wprowadza się następujące zmiany:

a) § 1-3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Prokurator sprawuje nadzór nad postępowaniem przygotowawczym prowadzonym przez inny uprawniony do tego organ. Zarządzenia prokuratora wydane w toku postępowania przygotowawczego są dla tego organu wiążące.

§ 2. Prokurator Generalny lub upoważniony przez niego prokurator sprawuje kontrolę nad czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi poprzez wgląd w materiały zgromadzone w toku kontroli operacyjnej, zakupu kontrolowanego, kontrolowanego

wręczenia lub przyjęcia korzyści majątkowej albo przesyłki niejawnie nadzorowanej, w warunkach przewidzianych dla przekazywania, przechowywania i udostępniania informacji niejawnych.

§ 3. Prokurator Generalny lub upoważniony przez niego prokurator może zwrócić się o przeprowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych przez właściwe uprawnione organy, jeżeli pozostawałyby one w bezpośrednim związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, oraz może zapoznać się z materiałami zgromadzonymi w toku takich czynności.”,

b) uchyla się § 3a-4,

c) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Prokurator Generalny może, na potrzeby postępowania przygotowawczego, znieść lub zmienić klauzulę tajności nałożoną na dokument lub materiał przez uprawniony organ w trybie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 756, 1030 i 1532), po uprzednim zasięgnięciu opinii tego organu i poinformowaniu o takim zamiarze Prezesa Rady Ministrów.”;

32) w art. 60 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wytyczne Prokuratora Generalnego, dotyczące metodyki prowadzenia postępowania przygotowawczego są wiążące dla wszystkich organów uprawnionych do prowadzenia postępowania przygotowawczego.”;

33) w art. 61 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny może występować do naczelnych i centralnych organów administracji państwowej o podjęcie środków w celu usprawnienia działalności podległych im organów w zakresie postępowania przygotowawczego.”;

34) art. 63 otrzymuje brzmienie:

„Art. 63. § 1. Postępowania przygotowawcze są prowadzone lub nadzorowane w prokuraturach rejonowych, prokuraturach okręgowych, prokuraturach regionalnych oraz Wydziałach Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej, z uwzględnieniem zakresu zadań określonych w art. 20 § 2, art. 22 § 2, art. 23 § 2 i art. 24 § 2.

§ 2. Postępowania przygotowawcze w sprawach o obszernym materiale dowodowym, a także zawiłych pod względem faktycznym lub prawnym mogą być prowadzone w Prokuraturze Generalnej lub Głównej Komisji, niezależnie od ogólnej

właściwości powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. W takim przypadku Prokurator Generalny rozstrzyga w drodze zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie, o którym mowa w § 2, może obejmować także powołanie w Prokuraturze Generalnej lub Głównej Komisji zespołu prokuratorów do przeprowadzenia postępowania przygotowawczego w określonej sprawie lub grupie spraw.

§ 4. W skład zespołu prokuratorów, o którym mowa w § 3, mogą być powołani funkcjonariusze innych służb państwowych, a także, w charakterze doradców lub konsultantów, prokuratorzy w stanie spoczynku lub sędziowie w stanie spoczynku, bez prawa wpływania na treść czynności procesowych. Decyzję w tej sprawie podejmuje Prokurator Generalny.”;

35) w art. 68:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Dane do składania podpisu elektronicznego na potrzeby elektronicznego postępowania upominawczego są udzielane prokuratorom po złożeniu stosownego wniosku za pośrednictwem odpowiednio właściwego prokuratora regionalnego lub Prokuratora Generalnego.”,

b) § 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Wnioski prokuratorów o udzielenie danych wskazanych w § 1 złożone odpowiednio do właściwego prokuratora regionalnego lub Prokuratora Generalnego są przesyłane właściwemu sądowi wraz z potwierdzeniem zatrudnienia prokuratora odpowiednio we właściwej podległej prokuratorowi regionalnemu prokuraturze lub w Prokuraturze Generalnej. Osoby zamierzające komunikować się z sądem w sposób wskazany w § 2 zawiadamiają o tym sąd za pośrednictwem odpowiednio właściwego prokuratora regionalnego lub Prokuratora Generalnego, podając dane do weryfikacji podpisu elektronicznego.

§ 4. Informacje, o których mowa w § 3, odpowiednio właściwy prokurator regionalny lub Prokurator Generalny przesyła sądowi w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.”;

36) w art. 71 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli w toku działań podejmowanych przez prokuratorów zostaną ujawnione istotne okoliczności sprzyjające popełnianiu przestępstw, Prokurator Generalny może wystąpić z wnioskiem do właściwego organu o podjęcie odpowiednich działań, w tym o

rozważenie zasadności wydania lub zmiany określonych przepisów w celu przeciwdziałania przestępczości.”;

37) w art. 74 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury na stanowisko prokuratorskie powołuje Prokurator Generalny po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Prokuratury.”;

38) w art. 75 uchyla się § 1a;

39) w art. 76:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej może być powołany ten, kto spełniając warunki do objęcia stanowiska prokuratora:

- 1) przez co najmniej 15 lat zajmował stanowisko prokuratora, sędziego, prezesa, wiceprezesa lub radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej lub wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza, oraz
- 2) przez co najmniej 5 lat zajmował stanowisko prokuratora prokuratury apelacyjnej, regionalnej, okręgowej lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Staż wskazany w § 1-3 nie dotyczy osób, o których mowa w art. 75 § 2 pkt 1.”,

c) uchyla się § 5,

d) § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Prokuratora, który pełnił funkcję Zastępcy Prokuratora Generalnego – Dyrektora Głównej Komisji przez czas nie krótszy niż 5 lat, Prokurator Generalny na jego wniosek powołuje na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej.”;

40) w art. 78 § 1-3 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny zasięga od właściwego komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o każdym z kandydatów do objęcia stanowiska prokuratorskiego. Informacje o kandydacie do objęcia stanowiska prokuratorskiego uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego. Informacje uzyskuje się i sporządza na podstawie danych zawartych w policyjnych systemach teleinformatycznych.

§ 2. Przedstawiając informację, o której mowa w § 1, właściwy komendant Policji przekazuje Prokuratorowi Generalnemu wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji.

§ 3. Prokurator Generalny, przed rozpatrzeniem kandydatury, zawiadamia kandydata na stanowisko prokuratorskie o treści informacji uzyskanej od właściwego komendanta Policji.”;

41) w art. 79 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny przydziela nowe stanowiska prokuratorskie i asesorskie poszczególnym jednostkom organizacyjnym prokuratury, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr prokuratury.

§ 2. W razie zwolnienia stanowiska prokuratorskiego lub asesorskiego Prokurator Generalny może, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr prokuratury:

- 1) przydzielić stanowisko innej jednostce organizacyjnej prokuratury;
- 2) przekształcić stanowisko prokuratorskie w stanowisko asesorskie lub stanowisko asesorskie w stanowisko prokuratorskie;
- 3) znieść stanowisko.”;

42) art. 80 otrzymuje brzmienie;

„Art. 80. W przypadku utworzenia lub zwolnienia stanowiska prokuratora prokuratury rejonowej Prokurator Generalny podejmuje decyzję o wyłonieniu kandydata na pierwsze stanowisko prokuratorskie w procedurze konkursowej, przeprowadzanej na podstawie art. 81-90.”;

43) w art. 81 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie utworzenia stanowiska prokuratora lub zwolnienia się tego stanowiska Prokurator Generalny niezwłocznie obwieszcza o wolnym stanowisku prokuratorskim w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, chyba że obsadzenie tego stanowiska następuje w drodze przeniesienia służbowego prokuratora równorzędnej prokuratury.”;

44) w art. 82:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli swoją kandydaturę zgłosiła osoba, która nie spełnia warunków do objęcia stanowiska prokuratora, o których mowa w art. 75 § 1 pkt 3-8, zgłoszenie nastąpiło po upływie terminu, o którym mowa w art. 81 § 2, lub nie zawiera dokumentów wymaganych zgodnie z art. 77, prokurator okręgowy zawiadamia

zgłaszającego o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpatrzenia, podając przyczynę. Osoba, której zgłoszenie pozostawiono bez rozpatrzenia, może w terminie 7 dni złożyć pisemne zastrzeżenie do Prokuratora Generalnego. W przedmiocie pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia rozstrzyga Prokurator Generalny.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Prokurator okręgowy przedstawia Prokuratorowi Generalnemu kandydatury pozytywnie zaopiniowane przez kolegium prokuratury okręgowej wraz z opinią kolegium i oceną kwalifikacji sporządzoną przez wizytatora prokuratury okręgowej. Prokurator Generalny przedstawia kandydatury do zaopiniowania Krajowej Radzie Prokuratury”,

c) dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Krajowa Rada Prokuratury przedstawia opinię o kandydaturze w terminie 30 dni. W przypadku nieprzedstawienia opinii w tym terminie przyjmuje się, że opinia jest pozytywna.”;

45) w art. 84 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Uwagi złożone po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia, podając przyczynę pozostawienia złożonych uwag bez rozpatrzenia. Kandydat, którego uwagi pozostawiono bez rozpatrzenia, może w terminie 7 dni złożyć pisemne zastrzeżenie do Prokuratora Generalnego. W przedmiocie zastrzeżenia rozstrzyga Prokurator Generalny.”;

46) w art. 88 § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Do oceny kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej dołącza się protokoły okresowych ocen kwalifikacyjnych, o których mowa w art. 66 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1109, z późn. zm.), oraz odpisy prawomocnych orzeczeń o ukaraniu karą dyscyplinarną, chyba że kara została uznana za niebyłą.”;

47) w art. 90 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowy tryb i sposób dokonywania oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko prokuratorskie w prokuraturze rejonowej, mając na uwadze konieczność zachowania metodyki uwzględniającej specyfikę wykonywanego przez kandydata zawodu lub zajmowanego stanowiska oraz potrzebę jej dostosowania do zakresu badań i kryteriów wskazanych w ustawie.”;

48) w art. 93 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny może odwołać prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej, jeżeli prokurator, pomimo dwukrotnego ukarania przez sąd dyscyplinarny karą dyscyplinarną inną niż upomnienie, popełnił przewinienie służbowe, w tym dopuścił się oczywistej obrazy przepisów prawa lub uchybił godności urzędu prokuratora; przed podjęciem decyzji o odwołaniu Prokurator Generalny wysłuchuje wyjaśnień prokuratora, chyba że nie jest to możliwe, oraz zasięga opinii zebrania prokuratorów Prokuratury Generalnej lub właściwego zgromadzenia prokuratorów w prokuraturze regionalnej.”;

49) w art. 94 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przeniesienia, o którym mowa w § 1 i 2, dokonuje Prokurator Generalny.”;

50) w art. 102 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy prokurator składa zeznania jako świadek w postępowaniu przygotowawczym lub przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru Państwa albo takiemu ważnemu interesowi prywatnemu, który nie jest sprzeczny z celami wymiaru sprawiedliwości. W takich przypadkach od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić prokuratora Prokurator Generalny.”;

51) w art. 103 § 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„§ 4. O zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia, a także o podjęciu innego zajęcia lub sposobu zarobkowania, prokuratorzy prokuratury rejonowej i prokuratorzy prokuratury okręgowej zawiadamiają właściwego prokuratora okręgowego, prokuratorzy prokuratury regionalnej – właściwego prokuratora regionalnego, prokuratorzy Prokuratury Generalnej, prokuratorzy regionalni i prokuratorzy okręgowi – Prokuratora Generalnego, a zastępcy Prokuratora Generalnego – Prokuratora Generalnego.

§ 5. Zawiadomienie, o którym mowa w § 4, prokuratorzy Instytutu Pamięci Narodowej składają:

- 1) Dyrektorowi Głównej Komisji – prokuratorzy oddziałowych komisji;
- 2) Dyrektorowi Biura Lustracyjnego – prokuratorzy oddziałowych biur lustracyjnych;
- 3) Prokuratorowi Generalnemu – Dyrektor Głównej Komisji, prokuratorzy Głównej Komisji i naczelnicy oddziałowych komisji, Dyrektor Biura Lustracyjnego, prokuratorzy Biura Lustracyjnego i naczelnicy oddziałowych biur lustracyjnych.”;

52) w art. 103a § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Prokuratorzy Prokuratury Generalnej, prokuratorzy Głównej Komisji, prokuratorzy Biura Lustracyjnego, prokuratorzy regionalni, prokuratorzy Wydziałów Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej, prokuratorzy okręgowi oraz naczelnicy oddziałowych komisji i naczelnicy oddziałowych biur lustracyjnych oświadczenia, o których mowa w § 1, składają Prokuratorowi Generalnemu, a Zastępcy Prokuratora Generalnego – Prokuratorowi Generalnemu.”;

53) w art. 104:

a) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Zastępcy Prokuratora Generalnego, Dyrektor Głównej Komisji, Dyrektor Biura Lustracyjnego, prokuratorzy Prokuratury Generalnej, prokuratorzy Głównej Komisji, prokuratorzy Biura Lustracyjnego, prokuratorzy regionalni, prokuratorzy Wydziałów Zamiejscowych Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Generalnej, prokuratorzy okręgowi oraz naczelnicy oddziałowych komisji i naczelnicy oddziałowych biur lustracyjnych oświadczenie, o którym mowa w § 1, składają Prokuratorowi Generalnemu, który dokonuje analizy danych zawartych w oświadczeniach w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku.”;

b) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Oświadczenia majątkowego nie składa prokurator w stanie spoczynku, z wyjątkiem prokuratora będącego doradcą Prokuratora Generalnego.”;

54) art. 105 otrzymuje brzmienie:

„Art. 105. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi wzór formularza oświadczenia, o którym mowa w art. 104 § 1, zawierający szczegółowy zakres informacji zawieranych w oświadczeniu oraz klauzulę, o której mowa w art. 104 § 6, mając na uwadze konieczność rzetelnego wykazania stanu majątkowego osób obowiązanych do składania oświadczeń.”;

55) w art. 106 § 1-4 otrzymują brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, może delegować prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, za jego zgodą, do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości, zgodnie z kwalifikacjami prokuratora.

§ 1a. Prokurator Generalny, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, może delegować prokuratora, za jego zgodą, do pełnienia czynności lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

§ 2. Prokurator Generalny może delegować prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury do innej jednostki organizacyjnej prokuratury. Delegowanie na okres dłuższy niż 6 miesięcy w ciągu roku może nastąpić tylko za zgodą prokuratora.

§ 3. W uzasadnionych przypadkach, z uwagi na potrzeby kadrowe powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, Prokurator Generalny może delegować prokuratora bez jego zgody na okres 12 miesięcy w ciągu roku do prokuratury mającej siedzibę w miejscowości, w której zamieszkuje delegowany, lub do prokuratury w miejscowości, w której znajduje się prokuratura będąca miejscem zatrudnienia delegowanego.

§ 4. O delegowaniu prokuratora do spraw wojskowych, będącego żołnierzem zawodowym, Prokurator Generalny niezwłocznie informuje Ministra Obrony Narodowej.”;

56) art. 108 otrzymuje brzmienie:

„Art. 108. Prokurator delegowany do innej jednostki organizacyjnej prokuratury, z wyjątkiem Prokuratury Generalnej, po 6 miesiącach delegowania uzyskuje na pozostały okres delegacji prawo do wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej, przewidzianego dla prokuratora tej jednostki, a jeżeli na zajmowanym stanowisku otrzymywał już wynagrodzenie w tej lub wyższej stawce, uzyskuje prawo do wynagrodzenia w stawce bezpośrednio wyższej.”;

57) w art. 109 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Przepisy § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 stosuje się odpowiednio do prokuratora Prokuratury Generalnej, który uzyskał zgodę, o której mowa w art. 121 § 2.”;

58) art. 111 i 112 otrzymują brzmienie:

„Art. 111. Prokurator delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury lub Prokuratury Generalnej ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego mu na zajmowanym stanowisku prokuratorskim oraz dodatku za długoletnią pracę. W okresie delegowania prokurator otrzymuje dodatek funkcyjny.

Art. 112. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi tryb delegowania prokuratorów do

Ministerstwa Sprawiedliwości, Prokuratury Generalnej, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, tryb i sposób realizacji prawa do nieodpłatnego zakwaterowania i zwrotu kosztów zamieszkania w miejscu delegowania, w tym maksymalną wysokość zwrotu kosztów faktycznie poniesionych oraz wysokość miesięcznego ryczałtu, przy uwzględnieniu możliwości zróżnicowania jego wysokości w zależności od miejscowości delegowania, a także tryb i sposób realizacji świadczeń, o których mowa w art. 109 § 1 pkt 2-6, w tym przypadki, w których diety, o których mowa w art. 109 § 1 pkt 4, nie przysługują, mając na względzie sprawność procedury delegowania oraz konieczność zapewnienia warunków do prawidłowego wykonywania obowiązków i powierzonej prokuratorowi funkcji, jak również konieczność zwrotu wydatków poniesionych przez prokuratora, przy uwzględnieniu przeciętnych kosztów zakwaterowania i utrzymania się.”;

59) w art. 113 § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi tryb, warunki przyznawania i wypłaty oraz wysokość należności, o których mowa w § 2, limity, do których wysokości podlegają zwrotowi koszty zamieszkania, oraz walutę, w której należności takie są wypłacane, uwzględniając zakres ich przyznawania zależnie od miejsca pełnienia obowiązków i powierzonej prokuratorowi funkcji, a także potrzebę zapewnienia warunków do prawidłowego ich wykonywania oraz konieczność pokrycia zwiększonych kosztów związanych z wykonywaniem tych obowiązków lub funkcji poza granicami państwa i z sytuacjami szczególnymi, w tym zdarzeniami losowymi, przy uwzględnieniu przeciętnych kosztów zakwaterowania i utrzymania się za granicą.”;

60) w art. 116 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator Generalny może udzielić prokuratorowi płatnego urlopu dla poratowania zdrowia.”;

61) w art. 117 w § 2:

a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) Prokurator Generalny – z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej zastępców Prokuratora Generalnego, prokuratorów Prokuratury Generalnej, prokuratora regionalnego, prokuratora Wydziału Zamiejscowego Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury

Generalnej oraz prokuratora delegowanego do wykonywania czynności w Ministerstwie Sprawiedliwości;”

b) uchyla się pkt 6;

62) w art. 122 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi sposób planowania i wykorzystywania środków na pomoc finansową oraz tryb i warunki jej przyznawania, wysokość środków własnych prokuratora, uwzględniając udział kolegów prokuratorów albo zebrania prokuratorów w przyznawaniu pomocy oraz zasadę racjonalności gospodarowania środkami.”;

63) w art. 124:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wysokość wynagrodzenia prokuratorów zajmujących równorzędne stanowiska prokuratora różnicuje staż pracy lub pełnione funkcje. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratorów prokuratorów rejonowych i okręgowych jest równe wynagrodzeniu zasadniczemu sędziów w takich samych jednostkach organizacyjnych sądów powszechnych. Wynagrodzenie zasadnicze prokuratorów prokuratorów regionalnych jest równe wynagrodzeniu zasadniczemu sędziów sądów apelacyjnych. Wynagrodzenie zasadnicze Prokuratora Generalnego i prokuratorów Prokuratury Generalnej jest równe wynagrodzeniu zasadniczemu sędziów Sądu Najwyższego. Prokuratorowi Generalnemu przysługuje dodatek funkcyjny, którego wysokość ustala się z zastosowaniem mnożnika 1,0 podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego prokuratora.”

b) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Przepisów § 2-8 nie stosuje się do prokuratorów Prokuratury Generalnej.”

c) w § 12:

– uchyla się pkt 1,

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wykaz funkcji pełnionych przez prokuratorów i wysokość dodatków funkcyjnych przysługujących w związku z ich pełnieniem oraz wysokość dodatku funkcyjnego dla prokuratorów delegowanych do Prokuratury Generalnej, Ministerstwa Sprawiedliwości lub Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, a także sposób ich ustalania, biorąc pod uwagę

zakres obowiązków, rodzaj funkcji oraz wielkość jednostki organizacyjnej.”;

64) w art. 127:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Do prokuratorów stosuje się odpowiednio przepisy art. 69-71, art. 73, art. 74, art. 76, art. 85 § 4, art. 94d-94g, art. 99-102 i art. 104 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, jeżeli przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej. Przewidziane w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych uprawnienia Krajowej Rady Sądownictwa przysługują w stosunku do prokuratorów Krajowej Radzie Prokuratury, uprawnienia Ministra Sprawiedliwości – Prokuratorowi Generalnemu, a uprawnienia kolegiów i prezesów właściwych sądów – właściwym prokuratorom przełożonym.”;

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Prokurator może nadal zajmować stanowisko po ukończeniu 65. roku życia, jeżeli Prokurator Generalny na wniosek prokuratora, po przedstawieniu zaświadczenia stwierdzającego, że jest zdolny ze względu na stan zdrowia do pełnienia obowiązków prokuratora, oraz po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Prokuratury i właściwego prokuratora przełożonego, wyrazi zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska przez prokuratora.”;

c) uchyla się § 5;

65) art. 129 otrzymuje brzmienie:

„Art. 129. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi sposób i tryb ustalania i wypłacania uposażeń oraz uposażeń rodzinnych prokuratorom w stanie spoczynku i członkom ich rodzin oraz terminy przekazania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, o których mowa w art. 126 § 2, mając na względzie konieczność zapewnienia osobom uprawnionym ciągłości źródeł utrzymania oraz udogodnień w odbiorze uposażeń i uposażeń rodzinnych.”;

66) uchyla się art. 133;

67) w art. 134:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Prokurator Generalny prowadzi wykaz, o którym mowa w § 1, dla prokuratorów Prokuratury Generalnej, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – dla

prokuratorów Głównej Komisji, prokuratorów oddziałowych komisji, prokuratorów Biura Lustracyjnego oraz prokuratorów oddziałowych biur lustracyjnych.”,

b) § 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„§ 4. Prokurator regionalny, prokurator okręgowy oraz Prezes Instytutu Pamięci Narodowej przekazują niezwłocznie Prokuratorowi Generalnemu aktualne informacje o prokuratorach i asesorach prokuratury. Informacje obejmują imię i nazwisko prokuratora lub asesora prokuratury, datę jego powołania lub mianowania, a także informację o zawieszeniu w czynnościach.

§ 5. Na podstawie informacji przekazywanych przez prokuratora regionalnego, prokuratora okręgowego oraz Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej Prokurator Generalny prowadzi w systemie teleinformatycznym wykaz prokuratorów i asesorów prokuratury, który zawiera informacje, o których mowa w § 4.”;

68) w art. 135:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Prokurator nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani tymczasowo aresztowany bez zezwolenia sądu dyscyplinarnego, a zatrzymany – bez zgody przełożonego dyscyplinarnego. Nie dotyczy to zatrzymania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa. Do czasu wydania zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej wolno przedsięwziąć tylko czynności niecierpiące zwłoki, zawiadamiając o tym niezwłocznie prokuratora przełożonego.”,

b) w § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Prokuratury Generalnej – niezwłocznie zawiadamia się Prokuratora Generalnego,”,

c) uchyla się § 15;

69) w art. 139 § 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„§ 7. Prokurator Generalny może zwrócić zastępcy Prokuratora Generalnego, prokuratorowi regionalnemu, okręgowemu i rejonowemu uwagę na piśmie, jeżeli stwierdzi istotne uchybienia w zakresie kierowania prokuraturą albo sprawowania nadzoru. Przepisy § 2-6 stosuje się odpowiednio.

§ 8. Uprawnienie, o którym mowa w § 7, przysługuje także prokuratorowi regionalnemu wobec prokuratora okręgowego i rejonowego, działających w obszarze regionu, a prokuratorowi okręgowemu wobec podległego prokuratora rejonowego. O zwróceniu uwagi prokuratorowi rejonowemu prokurator regionalny zawiadamia

właściwego prokuratora okręgowego, a we wszystkich przypadkach poważniejszych uchybień – także Prokuratora Generalnego. Przepisy § 2-6 stosuje się odpowiednio.”;

70) w art. 140 § 6 otrzymuje brzmienie:

„§ 6. O wytknięciu uchybienia prokuratorowi prokuratury rejonowej prokurator regionalny zawiadamia właściwego prokuratora okręgowego, a w przypadku bardziej istotnego uchybienia – także Prokuratora Generalnego.”;

71) w art. 142 w § 1 pkt 2b otrzymuje brzmienie:

„2b) kara pieniężna w wysokości podlegającego wypłacie za miesiąc poprzedzający wydanie prawomocnego wyroku skazującego jednomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego powiększonego o przysługujący prokuratorowi dodatek za długoletnią pracę i dodatek funkcyjny;”;

72) w art. 153:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rzecznikami dyscyplinarnymi są: rzecznik dyscyplinarny Prokuratora Generalnego, pierwszy zastępca rzecznika dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego oraz zastępcy rzecznika dyscyplinarnego, po jednym dla każdego okręgu regionalnego. Rzeczników dyscyplinarnych powołuje Prokurator Generalny na okres kadencji.”;

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Prokurator Generalny, może odwołać rzecznika dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego, pierwszego zastępcę rzecznika dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego oraz zastępcę rzecznika dyscyplinarnego powołanego dla danego okręgu regionalnego z pełnionej funkcji przed upływem kadencji w przypadku uzasadnionego podejrzenia dopuszczenia się oczywistego i rażącego naruszenia przepisów prawa lub uchybienia godności urzędu, w szczególności w związku z działaniami lub zaniechaniami pozostającymi w związku z postępowaniem wyjaśniającym lub dyscyplinarnym, jak też w przypadku wydania orzeczenia, o którym mowa w art. 161 § 1.”;

73) w art. 153a § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości jest powoływany spośród prokuratorów każdorazowo wskazanych do sprawy przez Prokuratora Generalnego. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności śmierci lub przedłużającej się przeszkody w pełnieniu funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości, Minister

Sprawiedliwości wyznacza w miejsce tej osoby innego prokuratora spośród wskazanych przez Prokuratora Generalnego.”;

74) w art. 154 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające na żądanie Prokuratora Generalnego, właściwego prokuratora regionalnego lub okręgowego, a także z własnej inicjatywy, po wstępnym ustaleniu okoliczności koniecznych do stwierdzenia znamion przewinienia dyscyplinarnego, a także złożeniu przez prokuratora oświadczenia lub wyjaśnień na piśmie, chyba że ich złożenie nie jest możliwe. W każdym przypadku wszczęcia postępowania wyjaśniającego właściwy rzecznik niezwłocznie informuje o tym rzecznika dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego, który może powierzyć dalsze prowadzenie postępowania innemu rzecznikowi. Postępowanie wyjaśniające powinno być ukończone w terminie 30 dni od dnia podjęcia pierwszej czynności przez rzecznika dyscyplinarnego.”;

75) w art. 162 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji odwołanie przysługuje Prokuratorowi Generalnemu, obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu. Odwołanie rozpoznaje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego wniesienia do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji.”;

76) w art. 175 uchyla się § 4;

77) art. 178 otrzymuje brzmienie:

„Art. 178 § 1. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowy zakres i sposób wykonywania czynności przez asystentów prokuratorów, mając na uwadze zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania, zapewniając rzetelne wykonywanie powierzonych zadań.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi wysokość wynagrodzenia asystentów prokuratorów, uwzględniając poziom wynagrodzeń prokuratorów i urzędników prokuratur oraz zasadę różnicowania wynagrodzenia asystentów prokuratorów w zależności od tego, czy zatrudnieni są w prokuraturze rejonowej, okręgowej, regionalnej czy Prokuraturze Generalnej.”;

78) w art. 179 uchyla się § 1a;

79) w art. 180:

a) § 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„§ 7. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania konkursów na stanowisko asystenta prokuratora, w szczególności skład komisji konkursowych oraz sposób i tryb ich działania, etapy i przebieg konkursu, a także zakres i sposób udostępniania informacji kandydatowi, mając na uwadze właściwy dobór kadry asystentów w prokuraturze.

§ 8. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowy sposób i tryb uzyskiwania informacji przez komendanta Policji o osobie ubiegającej się o zatrudnienie na stanowisku asystenta prokuratora oraz wzór kwestionariusza informacji, mając na względzie charakter i miejsce pracy, sprawność uzyskiwania informacji, dbałość o ochronę dóbr osobistych kandydatów oraz ich praw i wolności chronionych konstytucyjnie.”,

b) uchyla się § 9;

80) w art. 191a w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) regionalnej i Prokuratury Generalnej – Prokurator Generalny.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) użyte w art. 22 w § 3 w pkt 4 wyrazy „minister właściwy do spraw sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Minister Sprawiedliwości”.

Art. 3. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145) użyte w:

- 1) art. 4 w ust. 2 wyrazy „ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Ministrem Sprawiedliwości”;
- 2) art. 19 w ust. 1, 9 i 16a oraz w art. 20 w ust. 11, w różnym przypadku wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 4. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1080, 1088, 1489 i 1723) użyte w art. 9e w ust. 1, 4 w pkt 1 i 17a oraz w art. 10c w ust. 10, w różnym przypadku, wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 5. W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 309) użyte:

- 1) w art. 11n w ust. 1, 3, 7, 8, 15-21, 23, 26 i 27 oraz w art. 11p w ust. 11, w różnym przypadku, wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”;
- 2) w art. 2 w ust. 2a wyrazy „Prokuratura Krajowa” zastępuje się wyrazami „Prokuratura Generalna”.

Art. 6. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37) użyte w:

- 1) art. 589zb w § 1 wyrazy „Prokuratora Krajowego” zastępuje się wyrazami „Prokuratora Generalnego”;
- 2) art. 615a w § 1 wyrazy „Prokuratury Krajowej” zastępuje się wyrazami „Prokuratury Generalnej”.

Art. 7. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2250) w art. 40a w § 2 wyrazy „Prokuratora Krajowego” zastępuje się wyrazami „Prokuratora Generalnego”.

Art. 8. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 46 w ust. 4 w pkt 3 wyrazy „ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Ministrem Sprawiedliwości”;
- 2) w art. 60 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „Prokuratury Krajowej” zastępuje się wyrazami „Prokuratury Generalnej”.

Art. 9. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2018 r. poz. 577) użyte w:

- 1) art. 5 w pkt 4a, w art. 11b w ust. 9 i 12 w różnym przypadku wyrazy „Prokuratura Krajowa” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokuratura Generalna”;
- 2) art. 5 w pkt 4a, w art. 11b w ust. 1, 2 i 4, wyrazy „Prokurator Krajowy” zastępuje się wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 10. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2023 r. poz. 102) użyte w:

- 1) art. 47 w ust. 5 wyrazy „Prokuratury Krajowej” zastępuje się wyrazami „Prokuratury Generalnej”;

- 2) użyte w art. 50 w ust. 2 wyrazy „minister właściwy do spraw sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Minister Sprawiedliwości”;
- 3) art. 51 w ust. 7 wyrazy „Prokuratora Krajowego” zastępuje się wyrazami „Prokuratora Generalnego”.

Art. 11. W ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170) użyte w art. 89 w ust. 2, art. 167, art. 169 w ust. 3, art. 193 i w art. 254 w różnym przypadku wyrazy „Prokurator Generalny Rzeczypospolitej Polskiej” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 12. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334) w art. 112b w § 2 wyrazy „Prokuratora Krajowego” zastępuje się wyrazami „Prokuratora Generalnego”.

Art. 13. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266 i 1860) użyte w art. 31 w ust. 1, w ust. 4 w pkt 1 oraz w ust. 17a w różnym przypadku, wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 14. W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1136, 1834 i 1860) użyte w art. 22b w ust. 3, w art. 27 w ust. 1, 3, 8, 9, 11a w pkt 2, 14, 15, 15f-15i, 15k, 15l i 16a-16c, w art. 28 w ust. 6, w art. 29 w ust. 2a i 4, w art. 30 w ust. 2 i 4, w art. 32c w ust. 1, 4, 7, 10 i 12, w art. 34a w ust. 10, w różnym przypadku wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 15. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przez sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 309) użyte w art. 265 w różnym przypadku, wyrazy „Prokuratura Krajowa” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokuratura Generalna”.

Art. 16. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146) w art. 16 w ust. 2 po wyrazach „odpowiednio,” dodaje się wyrazy „Prokuratora Generalnego.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 188 i 1723) w art. 40 w ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy „Prokurator Krajowy” zastępuje się wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 18. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 184) użyte w art. 17 w ust. 1, 3, 8, 9, 14, 15, 15f w pkt 2, ust. 15g, w ust. 15h–15j, 16a, 17 w pkt 2 i 17a, w art. 18 w ust. 6, w art. 19 w ust. 2, 2a i 5, w art. 23 w ust. 10 oraz w art. 46 w ust. 3 w różnym przypadku wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 19. W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 81, 1834 i 1860) użyte w art. 27a w ust. 3 w art. 31 w ust. 1, 3, 6, 7, 10 w pkt 2, 13, 14, 14f-14h, 15a i 15b, w art. 32 w ust. 8, w art. 33 w ust. 2, ust. 2a i 4, w art. 34 ust. 2 i 4, w różnym przypadku wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 20. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 135) użyte w art. 17ca w ust. 1, 2 i 2b w różnym przypadku wyrazy „Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 21. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 273) w art. 22 w ust. 1 w pkt 15 wyrazy „Prokuratury Krajowej” zastępuje się wyrazami „Prokuratury Generalnej”.

Art. 22. W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217 i 2695) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 2 w ust. 2 w pkt 9, w art. 6 w ust. 1 w pkt 3 i w ust. 6, w art. 15a w ust. 5, w art. 17 w ust. 1, w art. 37d w ust. 2, w art. 53b w ust. 2 w różnym przypadku wyrazy „Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”;
- 2) użyte w art. 15b w ust. 1 w różnym przypadku wyrazy „Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”;

3) użyte w art. 6 w ust. 1 w pkt 4 i w ust. 6, w art. 12 w ust. 1 i w ust. 2, w ust. 5a, w art. 20 w ust. 2 w pkt 6 oraz w art. 34 w ust. 7, w różnym przypadku wyrazy „Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Krajowa Rada Prokuratury”;

4) w art. 12 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku powołania sędziego lub prokuratora do pełnienia funkcji Dyrektora Krajowej Szkoły, Minister Sprawiedliwości albo Prokurator Generalny deleguje odpowiednio sędziego albo prokuratora do Krajowe Szkoły na czas trwania kadencji na zasadach określonych odpowiednio w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334) lub w ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390).”;

5) w art. 15b ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Harmonogram uwzględnia potrzeby szkoleniowe zgłaszane przez Ministra Sprawiedliwości, Prokuratora Generalnego, Krajową Radę Sądownictwa, Krajową Radę Prokuratury, prezesów sądów apelacyjnych oraz prokuratorów regionalnych.”;

6) w art. 34:

a) w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) 7 prokuratorów wskazanych przez Prokuratora Generalnego, specjalistów z poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych objętych zakresem egzaminu”;

b) w ust. 5 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) 7 prokuratorów wskazanych przez Prokuratora Generalnego, specjalistów z poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych objętych zakresem egzaminu”;

Art. 23. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) w art. 139 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Finansów włącza do projektu ustawy budżetowej dochody i wydatki Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Trybunału Konstytucyjnego, Najwyższej Izby Kontroli, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego wraz z wojewódzkimi sądami administracyjnymi, powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, Krajowej Rady Sądownictwa, sądownictwa powszechnego, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych,

Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Krajowego Biura Wyborczego i Państwowej Inspekcji Pracy.”.

Art. 24. W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1683 i 1860) użyte w art. 23p w ust. 1, 3, 7, 8, 15-21, 23, 26 i 27 w pkt 2, w art. 23q w ust. 4-7, 9-10 i 12, w art. 23r w ust. 2, 3, 5 i 6, w art. 23s w ust. 11 oraz w art. 25c w ust. 2 w pkt 2 w różnym przypadku wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 25. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 269 oraz z 2023 r. poz. 1615), użyte w art. 36 w ust. 1 i 2 w różnym przypadku wyrazy „Krajowa Rada Prokuratorów” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Krajowa Rada Prokuratury”.

Art. 26. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92) w art. 9 w ust. 4, 6-7 i 9 w różnym przypadku wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 27. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 615, z późn. zm.) użyte w art. 118 w ust. 1, 3, 6, 7, 9, 13 i 15-17, w art. 119 w ust. 3-6 i 9, w art. 120 w ust. 2 w pkt 1, w art. 122 w ust. 1 w pkt 1 i w ust. 1-5, w art. 123 w ust. 3 oraz w art. 127a w ust. 9, w różnym przypadku wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 28. W ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) użyte w:

- 1) art. 13 w ust. 3 wyrazy „Prokuratorowi Generalnemu-Ministrowi Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „Prokuratorowi Generalnemu”;
- 2) art. 43 w ust. 3:
 - a) w różnym przypadku wyrazy „Prokuratura Krajowa” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokuratura Generalna”,
 - b) wyrazy „Prokurator Krajowy” zastępuje się wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 29. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 325) użyte w art. 42 w ust. 1 w części wspólnej i w ust. 4, w art. 44 w ust. 1 i 2, w art. 46

w ust. 2, w art. 48 w ust. 1 i 2 w pkt 2 i w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia, w ust. 4 i 5, w art. 49 w ust. 2 i 3, w art. 50, w art. 52 w ust. 1, w art. 53 w ust. 2 oraz w art. 54 w ust. 1 w pkt 2 w różnym przypadku wyrazy „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 30. W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1093, 1532 i 1672) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 76:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rzecznik Dyscyplinarny Sądu Najwyższego podejmuje czynności wyjaśniające na żądanie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Kolegium Sądu Najwyższego, Prokuratora Generalnego lub z własnej inicjatywy, po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności niezbędnych do ustalenia znamion przewinienia, a także złożeniu wyjaśnień przez sędziego, chyba że złożenie tych wyjaśnień nie jest możliwe. Czynności wyjaśniające powinny być przeprowadzone w terminie 30 dni od dnia podjęcia pierwszej czynności przez Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego.”,

b) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może wyznaczyć z grona sędziów Sądu Najwyższego, sędziów sądów powszechnych lub sędziów sądów wojskowych Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego do prowadzenia określonej sprawy dotyczącej sędziego Sądu Najwyższego. W sprawie przewinień dyscyplinarnych wyczerpujących znamiona umyślnych przestępstw ściganych z oskarżenia publicznego lub umyślnych przestępstw skarbowych, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może wyznaczyć Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego także spośród prokuratorów Prokuratury Generalnej wskazanych przez Prokuratora Generalnego. Wyznaczenie Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego jest równoznaczne z żądaniem podjęcia czynności wyjaśniających. Nadzwyczajny Rzecznik Dyscyplinarny może wszcząć postępowanie dyscyplinarne albo wstąpić do toczącego się postępowania. Wyznaczenie Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego wyłącza Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Najwyższego lub jego zastępcę od podejmowania czynności w sprawie. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności śmierci lub przedłużającej się przeszkody w pełnieniu funkcji Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

wyznacza w miejsce tej osoby innego sędziego albo prokuratora. Do czynności podejmowanych przez Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego przepisy § 1-6 stosuje się odpowiednio. Funkcja Nadzwyczajnego Rzecznika Dyscyplinarnego wygasa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, umorzeniu postępowania dyscyplinarnego albo uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie dyscyplinarne.”;

2) użyte w art. 85 § 3 w różnym przypadku wyrazy „Prokuratura Krajowa” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „Prokuratura Generalna”.

Art. 31. W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1124, 1285, 1723 i 1843) w art. 20 w ust. 1 w pkt 3 w lit. n wyrazy „Prokuratora Krajowego” zastępuje się wyrazami „Prokuratora Generalnego”.

Art. 32. W ustawie z dnia 9 maja 2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera (Dz. U. z 2022 r. poz. 1441) w art. 36 w pkt 5 wyrazy „Prokurator Krajowy” zastępuje się wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 33. W ustawie z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1572) w art. 21ab w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości” zastępuje się „Ministrem Sprawiedliwości”.

Art. 34. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2019 r. o Państwowej Komisji do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 (Dz. U. z 2024 r. poz. 94) w art. 6 w ust. 9 wyrazy „Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym” zastępuje się wyrazami „Krajowa Rada Prokuratury”.

Art. 35. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 oraz 1720) w art. 11 w ust. 5 w pkt 8 wyrazy „Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego” zastępuje się wyrazami „Ministra Sprawiedliwości”.

Art. 36. W ustawie z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1302 i 1941) w art. 49 w pkt 11 wyrazy „Prokuratorowi Generalnemu, Prokuratorowi Krajowemu i pozostałym zastępcom Prokuratora Generalnego” zastępuje się wyrazami „Prokuratorowi Generalnemu i zastępcom Prokuratora Generalnego”.

Art. 37. W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248) w art. 2 w pkt 26 wyrazy „Prokuraturze Krajowej” zastępuje się wyrazami „Prokuraturze Generalnej”.

Art. 38. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 507) w art. 3 w ust. 3 w pkt 11 wyrazy „Prokuratora Krajowego” zastępuje się wyrazami „Prokuratora Generalnego”.

Art. 39. W ustawie z dnia 1 grudnia 2022 r. o Systemie Informacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 180) w art. 19 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „Prokurator Krajowy” zastępuje się wyrazami „Prokurator Generalny”.

Art. 40. 1. Znosi się Prokuraturę Krajową i Prokuratora Krajowego.

2. Tworzy się Prokuraturę Generalną.

Art. 41. Pierwszego wyboru Prokuratora Generalnego po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy dokonuje się w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, w trybie określonym w art. 13b-13r ustawy zmienianej w art. 1, z tym, że:

- 1) zadania Krajowej Rady Prokuratury, o których mowa w art. 13b § 3 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wykonuje Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym;
- 2) Marszałek Sejmu ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy, informację o możliwości, sposobie i terminie zgłaszania kandydatów na Prokuratora Generalnego;
- 3) podmioty, o których mowa w art. 13b § 3 pkt 1, 2, 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 1 oraz Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, zgłaszają kandydatów na Prokuratora Generalnego w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 42. Do dnia objęcia stanowiska przez Prokuratora Generalnego wybranego w trybie, o którym mowa w art. 41, obowiązki Prokuratora Generalnego pełni dotychczasowy Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy.

Art. 43. Z dniem wejścia w życie ustawy ustaje pełnienie funkcji Zastępców Prokuratora Generalnego, powołanych na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 44. 1. Prokurator Generalny, wybrany w trybie, o którym mowa w art. 41, w terminie 60 dni od dnia złożenia ślubowania, powoła prokuratorów na stanowiska prokuratorów

Prokuratury Generalnej spośród prokuratorów spełniających wymagania określone w art. 76 § 1 ustawy zmienianej w art. 1.

2. Prokurator Generalny, wybrany w trybie, o którym mowa w art. 41, przynosi w terminie, o którym mowa w ust. 1 dotychczasowych prokuratorów Prokuratury Krajowej, których nie powołał na stanowiska prokuratorów Prokuratury Generalnej, na inne stanowisko i miejsce służbowe w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

3. Prokurator Generalny, powołując dotychczasowych prokuratorów Prokuratury Krajowej na stanowiska prokuratorów Prokuratury Generalnej lub przenosząc ich na inne stanowisko i miejsce służbowe w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, bierze pod uwagę przydatność prokuratora do pełnienia służby w danej jednostce organizacyjnej prokuratury. Ustalając tę przydatność, Prokurator Generalny kieruje się:

1) posiadanymi kwalifikacjami, niezbędnymi do realizacji zadań jednostek prokuratury poszczególnych stopni;

2) przebiegiem dotychczasowej służby, w tym okresami pełnienia służby na poszczególnych stanowiskach prokuratorskich oraz okresami delegowania do innych jednostek organizacyjnych prokuratury;

3) zakresem i charakterem zadań wykonywanych na poszczególnych stanowiskach prokuratorskich.

4. Przenosząc dotychczasowego prokuratora Prokuratury Krajowej, Prokurator Generalny ustala miejsce pełnienia służby z uwzględnieniem jego sytuacji życiowej.

5. Powołanie lub przeniesienie dotychczasowego prokuratora Prokuratury Krajowej wymaga uzasadnienia.

6. Dotychczasowym prokuratorom Prokuratury Krajowej, powołanym na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej, okres pracy na stanowisku prokuratora Prokuratury Krajowej zalicza się do okresu pracy wymaganego do uzyskania wynagrodzenia zasadniczego w stawce awansowej na stanowisku prokuratora Prokuratury Generalnej.

7. Dotychczasowym prokuratorom Prokuratury Krajowej, przeniesionym na inne miejsce służbowe w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury, przysługuje wynagrodzenie zasadnicze ustalane na podstawie stawek wynagrodzenia zasadniczego, wskazanych w art. 124 § 3 ustawy zmienianej w art. 1. Prokuratorowi, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w odpowiedniej wyższej stawce, jeżeli wcześniejsze okresy pracy na stanowisku służbowym w jednostce organizacyjnej, do której dotychczasowy prokurator Prokuratury Krajowej został przeniesiony, a także na stanowiskach

szlubywch w jednostkach wyższego stopnia, w tym w Prokuraturze Krajowej, stosownie do art. 124 § 5 ustawy zmienianej w art. 1 uzasadniają określenie wynagrodzenia zasadniczego prokuratora w stawce wyższej niż wskazana w art. 124 § 3 ustawy zmienianej w art. 1. Do okresu pracy, o którym mowa w art. 124 § 5 w ustawie zmienianej w art. 1, uprawniającego do uzyskania bezpośrednio wyższej stawki, zalicza się tę część okresu zatrudnienia, o którym mowa w zdaniu drugim, która nie miała wpływu na określenie wynagrodzenia, o którym mowa w zdaniu drugim.

8. Do dnia powołania lub przeniesienia, o którym mowa w ust. 3, dotychczasowi prokuratorzy Prokuratury Krajowej wykonują zadania w Prokuraturze Generalnej.

9. Od decyzji w sprawie przeniesienia prokuratorowi przysługuje odwołanie do sądu okręgowego – sądu pracy, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania prokuratora, w terminie 21 dni od dnia doręczenia tej decyzji. Wniesienie odwołania nie wpływa na skuteczność przeniesienia.

Art. 45. Prokurator Generalny przekaże jednostkom organizacyjnym prokuratury sprawy prowadzone w Wydziale Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej, o którym mowa w art. 19 § 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 46. Powołania prokuratorów do pełnienia funkcji w jednostkach organizacyjnych prokuratury dokonane na podstawie przepisów dotychczasowych pozostają w mocy.

Art. 47. Delegacje przyznane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują moc i stają się delegacjami na podstawie ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 48. Asystenci prokuratorów w Prokuraturze Krajowej stają się asystentami prokuratorów w Prokuraturze Generalnej.

Art. 49. Urzędnicy i inni pracownicy Prokuratury Krajowej stają się pracownikami Prokuratury Generalnej.

Art. 50. 1. Z dniem złożenia ślubowania przez Prokuratora Generalnego wybranego w trybie, o którym mowa w art. 41, znosi się Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym.

2. W okresie do dnia złożenia ślubowania przez Prokuratora Generalnego wybranego w trybie, o którym mowa w art. 41, Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym wykonuje wyłącznie zadanie, o którym mowa w art. 41 pkt 1.

Art. 51. 1. Tworzy się Krajową Radę Prokuratury.

2. Podmioty, o których mowa w art. 42b § 1 pkt 2-7 ustawy zmienianej w art. 1, wskażą albo wybiorą swoich przedstawicieli do Krajowej Rady Prokuratury w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej wybierze swojego przedstawiciela do Krajowej Rady Prokuratury w terminie 90 dni od dnia złożenia ślubowania przez Prokuratora Generalnego wybranego w trybie, o którym mowa w art. 41. Do czasu wybrania przedstawiciela przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej jego funkcję wykonuje prokurator wskazany przez Prokuratora Generalnego spośród prokuratorów wykonujących zadania w Prokuratorze Generalnej. Przedstawiciel wybrany przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, kończy swoją kadencję wspólnie z innymi wybieranymi członkami Krajowej Rady Prokuratury.

Art. 52. Pierwsze posiedzenie Krajowej Rady Prokuratury zwołuje Prokurator Generalny albo dotychczasowy Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy.

Art. 53. Tworzy się Radę Społeczną przy Prokuratorze Generalnym.

Art. 54. Powołania rzeczników dyscyplinarnych dokonane na podstawie ustawy zmienianej w art. 1, zachowują moc.

Art. 55. Postępowania w sprawach, o których mowa w art. 82, art. 84, art. 103, art. 104, art. 117 i art. 127 oraz postępowania dyscyplinarne wszczęte i niezakończone przed wejściem w życie niniejszej ustawy prowadzi się na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Czynności dokonane w tych sprawach pozostają w mocy o ile zostały dokonane z zachowaniem przepisów dotychczasowych.

Art. 56. Prokuratura Generalna przejmuje, z dniem utworzenia, prawa i zobowiązania Prokuratury Krajowej.

Art. 57. W celu realizacji ustawy Prezes Rady Ministrów dokonuje, w drodze rozporządzenia, przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, między częścią 37 „Sprawiedliwość” a częścią odpowiadającą powszechnym jednostkom organizacyjnym prokuratury, z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikającego z ustawy budżetowej z przeznaczeniem na szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Art. 58. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 36 § 1 i art. 124 § 12 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 36 § 1 i art. 124 § 12 ustawy zmienianej w art. 1,

w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 2 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11b ust. 12 i art. 14 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11b ust. 12 i art. 14 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 2 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17, jednak nie dłużej niż przez 2 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 23p ust. 28 ustawy zmienianej w art. 24 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23p ust. 28 ustawy zmienianej w art. 24, jednak nie dłużej niż przez 2 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

5. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 541 ust. 13 ustawy zmienianej w art. 37 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 541 ust. 13 ustawy zmienianej w art. 37, jednak nie dłużej niż przez 2 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 59. Dotychczasowe zarządzenia wydane na podstawie art. 36 § 2 i 2a ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie 36 § 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 60. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Cel projektu

Celem projektu ustawy jest ustanowienie niezależnej prokuratury. Niezależność ta ma polegać na wyłączeniu prokuratury ze sfery władzy wykonawczej i ustanowieniu organu (Prokuratora Generalnego), który będzie funkcjonował w warunkach determinowanej przez prawo samodzielności.

Cel ten będzie osiągnięty przede wszystkim przez rozdzielenie funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego. W ten sposób dojdzie do usankcjonowanego prawnie zerwania swoistej unii personalnej między tymi organami.

Należy uznać, że wdrożenie tego rozwiązania ustrojowego jest warunkiem sine qua non niezależnej prokuratury. Niezależność od władzy wykonawczej ma służyć efektywnej kontroli sytuacji związanych z naruszaniem prawa przez rządzących. Bez takiej niezależności prokuratura może być wykorzystywana instrumentalnie do realizacji celów władzy politycznej. Dlatego też rozdzielenie ww. organów powinno zostać zrealizowane z całą konsekwencją i zapewniać rzeczywistą niezależność. Z tego względu w projekcie zawarto także szereg mechanizmów wspierających zachowanie niezależności przez prokuraturę.

II. Rzeczywisty stan prawny i faktyczny

Z dniem 4 marca 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390). Ustawa ta doprowadziła do połączenia funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego, co było równoznaczne ze zniweczeniem wysiłku ustrojowego podjętego we wcześniejszych latach, a nakierowanego na separację tych organów. Należy zaznaczyć, że ustawą z dnia 9 października 2009 r. o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1375, z późn. zm.) wprowadzono fundamentalne zmiany ustrojowe dotyczące ustroju prokuratury. Ustawa ta przewidywała wyodrębnienie prokuratury i wyłączenie jej ze struktur władzy wykonawczej. Rozwiązanie to stanowiło odpowiedź prawodawcy na niekorzystne zjawiska, które miały miejsce w latach

2005 – 2007, a także stanowiło nawiązanie do trendów ustrojowych w państwach europejskich, w których uwypuklała się konieczność zwiększenia niezależności prokuratury.

Ustawa z 2009 r. przesądziła, że Prokuratora Generalnego powoływał Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nie później niż w ciągu trzech miesięcy przed upływem kadencji Prokuratora Generalnego albo w ciągu trzech miesięcy od jej wygaśnięcia spośród kandydatów zgłoszonych przez Krajową Radę Sądownictwa i Krajową Radę Prokuratury. Krajowa Rada Sądownictwa i Krajowa Rada Prokuratury zgłaszały po jednym kandydacie na Prokuratora Generalnego, nie później niż na cztery miesiące przed upływem kadencji Prokuratora Generalnego albo w ciągu dwóch miesięcy od jej wygaśnięcia.

Rozwiązania wprowadzone ustawą z 2016 r. były krokiem wstecz w zakresie funkcjonowania prokuratury w Rzeczypospolitej Polskiej, albowiem prowadziły one faktycznie do likwidacji niezależności w prokuraturze, podważając w ten sposób jej ustrojowe znaczenie. Ponowna unifikacja urzędu Prokuratora Generalnego i funkcji Ministra Sprawiedliwości w zasadzie wyeliminowała niezależność zewnętrzną.

W aktualnym stanie prawnym Prokurator Generalny kieruje prokuraturą wydając zarządzenia, wytyczne i polecenia (art. 13 § 1 ustawy – Prawo o Prokuraturze), w tym polecenia co do treści czynności procesowych (art. 7 § 1 i 2 ustawy – Prawo o Prokuraturze). Prokurator Generalny ma istotny wpływ na bieżącą działalność prokuratury: może zapoznawać się z prowadzonymi postępowaniami, uzyskiwać informacje o zamierzeniach prokuratorów, a także wpływać na ich konkretne decyzje merytoryczne z rozstrzygnięciami procesowymi włącznie. Ma także możliwość przedstawiania innym organom władzy oraz mediom informacji o działalności prokuratury i każdym konkretnym postępowaniu. Rozwiązanie w postaci utworzenia funkcji Prokuratora Krajowego jako pierwszego z zastępców Prokuratora Generalnego, które mogło zapewnić oddzielenie sfery politycznej od sfery merytorycznej działalności prokuratury, okazało się niewystarczające.

Prokurator Generalny jako polityk dysponuje dodatkowo całą gamą uprawnień umożliwiających mu oddziaływanie na prokuratorów w sferze organizacyjnej, kadrowej, finansowej i dyscyplinarnej. Może w sposób dowolny powoływać i odwoływać osoby z funkcji w prokuraturze, z wyjątkiem swoich zastępców, w przypadku których ograniczone kompetencje posiadają Prezydent RP i Prezes Rady Ministrów (art. 14 § 1 ustawy – Prawo o Prokuraturze). Nadto powołuje on prokuratorów (art. 74 § 1 ustawy – Prawo o Prokuraturze), decyduje o awansach i delegacjach prokuratorów (art. 106 ustawy – Prawo o Prokuraturze),

posiada szerokie kompetencje w zakresie odnoszącym się do inicjowania postępowań dyscyplinarnych, a także nadzoru nad nimi.

Należy podkreślić, że w znacznej części uprawnienia o charakterze kadrowym oraz organizacyjnym zostały na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U poz. 1860) przekazane Prokuratorowi Krajowemu. Przekazanie tych kompetencji miało na celu ograniczenie możliwości wpływania na organizację i stan kadrowy prokuratury przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego.

Ograniczenie kompetencji Prokuratora Generalnego na rzecz Prokuratora Krajowego nie rozwiązywało jednak problemów wiążących się z wpływem polityki na pracę prokuratury, albowiem w systemie prawa brak jest transparentnych reguł wyboru posiadającego silną pozycję ustrojowo-procesową Prokuratora Krajowego oraz pochodzącego z nominacji politycznej Prokuratora Generalnego.

Ukształtowanie apolitycznego trybu wyboru Prokuratury Generalnego stanowi węzłowe zagadnienie. Istotne w tym aspekcie wskazania znalazły się w Opinii Komisji Weneckiej w sprawie ustawy – Prawo o prokuraturze przyjętej na posiedzeniu w dniu 8-9 grudnia 2017 r., która krytycznie odnosiła się do wszelkich prób upolitycznienia funkcji Prokuratury Generalnego. Nie powinno uchodzić uwadze, że Prokurator Generalny jako polityk w dalszym ciągu zachował możliwość wpływania na bieg postępowań, posiada uprawnienia do uzyskiwania informacji o toczących się postępowaniach, a w myśl art. 9 § 2 ustawy – Prawo o Prokuraturze może przejmować do prowadzenia każdą sprawę, a także decydowania o biegu postępowań poprzez prawo wydawania poleceń.

W konsekwencji tak kluczowa dla prawidłowego działania prokuratury w demokratycznym państwie prawnym zasada niezależności stała się fasadowa. Ustawa – Prawo o Prokuraturze zniweczyła dążenia zmierzające do stworzenia z prokuratury niezależnego od władzy politycznej organu zajmującego się realizacją zadań z zakresu ścigania przestępczości oraz stania na straży praworządności. Stało to w sprzeczności ze standardami międzynarodowymi dotyczącymi funkcjonowania prokuratury, które znajdują się w wielu dokumentach, w tym w zaleceniach Komitetu Ministrów Rady Europy R(2000)19 z dnia 6 października 2000 r. w sprawie roli prokuratury w wymiarze sprawiedliwości w sprawach karnych, raporcie na temat niezależności władzy sądowniczej, część II - prokuratura autorstwa

Europejskiej Komisji na Rzecz Demokracji przez Prawo (Komisja Wenecka) z dnia 3 stycznia 2011 r., jak również Opinii numer 9 (2014) Rady Konsultacyjnej Prokuratorów Europejskich (CCPE) z dnia 17 grudnia 2014 r., zwanej „Kartą Rzymską” na temat europejskich standardów i zasad kształtujących status prokuratora, a ponadto we wspólnej opinii Europejskiej Rady Konsultacyjnej Sędziów (CCJE) oraz Europejskiej Rady Konsultacyjnej Prokuratorów (CCPE), z dnia 8 grudnia 2009 r. zwanej „Deklaracją z Bordeaux”.

III. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projekt zakłada wprowadzenie szeregu istotnych zmian w zakresie ustroju i organizacji prokuratury.

1. Ustanowienie prokuratury niezależnej od władzy wykonawczej

Jednym z podstawowych założeń projektu jest ustanowienie prokuratury wolnej od bieżącego wpływu politycznego, w szczególności od ingerencji ze strony władzy wykonawczej.

W tym celu projekt zakłada ustanowienie naczelnego organu prokuratury – Prokuratora Generalnego, który nie będzie złączony z funkcją Ministra Sprawiedliwości. Skutkiem tego rozwiązania będzie odseparowanie całej prokuratury od administracji rządowej, albowiem Prokurator Generalny, jako zwierzchnik wszystkich prokuratorów, nie będzie już narażony na ryzyko oddziaływania politycznego, w szczególności tego, którego źródłem mogą być struktury rządowe.

W tym względzie projekt przewiduje (w projektowanym art. 13b § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze), że Prokuratora Generalnego będzie powoływać Sejm, za zgodą Senatu. Rozwiązanie to bazuje na regulacjach odnoszących się do powoływania Rzecznika Praw Obywatelskich, które – jak wskazuje dotychczasowa praktyka ustrojowa – były stosowane w sposób roztropny i prowadziły do wyłaniania na to stanowisko osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych oraz dysponujących rozległą wiedzą w zakresie funkcjonowania systemu prawnego.

W projekcie wskazuje się, że uchwałę w sprawie powołania Prokuratora Generalnego Sejm będzie podejmował bezwzględną większością głosów (art. 13b § 2 ustawy – Prawo o

prokuraturze), co będzie stanowiło wyjątek od zasady podejmowania przez tę izbę uchwał zwykłą większością głosów, a jednocześnie będzie sprzyjało uzyskaniu przez Prokuratora Generalnego silnego mandatu do działania w sferze publicznej.

Projekt określa krąg podmiotów, które będą mogły zgłaszać kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego (art. 13b § 3 ustawy – Prawo o prokuraturze). Będą to:

- 1) grupa co najmniej 35 posłów;
- 2) grupa co najmniej 15 senatorów;
- 3) Krajowa Rada Prokuratury (zgłaszająca kandydatów spośród osób które uzyskały poparcie co najmniej 60 prokuratorów w stanie czynnym);
- 4) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 5) organizacje pozarządowe, których zadania statutowe obejmują działania związane z ochroną zasady demokratycznego państwa prawnego, ochrony praworządności i praw człowieka oraz które realizowały te zadania przez okres co najmniej 3 lat poprzedzających dzień zgłoszenia kandydata.

Ukształtowanie ww. katalogu w sposób określony w projekcie sprawi, że organ powołujący Prokuratora Generalnego (Sejm) będzie miał możliwość dokonania wyboru spośród kandydatów zgłoszonych zarówno przez środowisko prokuratorskie, instytucję reprezentującą system szkolnictwa wyższego i nauki, sektor pozarządowy, jak i przez uczestników życia parlamentarnego. Taki dobór podmiotów z jednej strony zapewni właściwy poziom merytoryczny kandydatów, a z drugiej – będzie stanowił gwarancję społecznej kontroli nad procesem powoływania Prokuratora Generalnego.

W projektowanych przepisach art. 13b § 4 – 19 ustawy – Prawo o prokuraturze unormowano procedurę wyboru Prokuratora Generalnego, w tym kwestie dotyczące ogłaszania przez Marszałka Sejmu informacji o możliwości, sposobie i terminie zgłaszania kandydatur, a także odnoszące się do sposobu dokonywania zgłoszeń i ich weryfikacji. Projekt przewiduje przy tym, że jednym z elementów procedury wyboru Prokuratora Generalnego będzie wysłuchanie publiczne. Stosownie bowiem do projektowanego art. 13b § 15 ustawy – Prawo o prokuraturze, Marszałek Sejmu będzie organizował publiczne wysłuchanie kandydatów na Prokuratora Generalnego, obejmujące ich wystąpienie i możliwość zadawania pytań przez uczestników wysłuchania. Formę i porządek wysłuchania publicznego określi Marszałek Sejmu.

Projekt przewiduje także rolę Senatu w powoływaniu Prokuratora Generalnego (wyrażanie zgody na powołanie Prokuratora Generalnego), przy czym w myśl projektowanego art. 13b § 17 ustawy – Prawo o prokuraturze Senat będzie podejmował uchwałę tym przedmiocie w terminie miesiąca od dnia otrzymania uchwały Sejmu. Niepodjęcie uchwały przez Senat w terminie miesiąca będzie oznaczało wyrażenie zgody na powołanie Prokuratora Generalnego. Rozwiązanie to będzie sprzyjało zachowaniu sprawności w procedurze powoływania Prokuratora Generalnego.

W projektowanym art. 13b § 20 ustawy – Prawo o prokuraturze zawarto przepis, w myśl którego dotychczasowy Prokurator Generalny będzie pełnił swoje obowiązki do czasu złożenia ślubowania przez nowego Prokuratora Generalnego. Unormowanie to zapewni ciągłość w zakresie pełnienia funkcji Prokuratora Generalnego.

W projektowanym art. 13c ustawy – Prawo o prokuraturze zawarto przesłanki objęcia stanowiska Prokuratora Generalnego, odnoszące się do kwalifikacji zawodowych i doświadczenia. Zgodnie z tym przepisem na stanowisko Prokuratora Generalnego będzie mogła być powołana osoba, która:

- 1) jest prokuratorem powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury w stanie czynnym albo prokuratorem Instytutu Pamięci Narodowej w stanie czynnym;
- 2) ma co najmniej 20-letni staż na stanowisku prokuratora lub sędziego, w stanie czynnym;
- 3) zajmowała stanowisko prokuratora przez okres 10 lat bezpośrednio poprzedzających dzień zgłoszenia kandydatury na stanowisko Prokuratora Generalnego.

Rozwiązanie to ma zapewnić obsadzanie stanowiska Prokuratora Generalnego w sposób gwarantujący pełny profesjonalizm osoby piastującej to stanowisko, a także sprawić, że osoba ta będzie dysponowała wiedzą i doświadczeniem niezbędnymi do kierowania złożoną, hierarchiczną strukturą prokuratury.

Regulację uzupełniono przenosząc dotychczasowego prokuratora Prokuratury Krajowej, Prokurator Generalny ustala miejsce pełnienia służby z uwzględnieniem jego sytuacji życiowej.

W projektowanym art. 13e § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze określono kadencję Prokuratora Generalnego (6 lat). Rozstrzygnięcie to zapewni stabilność w zarządzaniu prokuraturą, a jednocześnie będzie chroniło prokuraturę przed ingerencją związaną z cyklem zdarzeń o charakterze politycznym. Jednocześnie w § 2 zawarto ograniczenie dotyczące

zajmowania stanowiska Prokuratora Generalnego przez tę samą osobę. W tym zakresie wskazano, że Prokurator Generalny, po zakończeniu kadencji, nie może być ponownie powołany na to stanowisko. Z kolei w § 3 przesądzono, iż osiągnięcie przez Prokuratora Generalnego wieku, z którym wiąże się przejście w stan spoczynku, nie ma wpływu na zakończenie kadencji. Rozwiązanie to ma sprawić, by osiągnięcie wieku uzasadniającego przejście w stan spoczynku (co do zasady 65 lat) nie powodowało konieczności zakończenia sprawowania funkcji przez Prokuratora Generalnego.

W projektowanych art. 13g i art. 13h ustawy – Prawo o prokuraturze zawarto regulacje mające na celu wzmocnienie niezależności Prokuratora Generalnego, odnoszące się do ograniczeń w zakresie dodatkowego zatrudnienia, zajęć zarobkowych oraz sposobów zarabkowania. W tym względzie ustanowiono tylko jeden wyjątek, który odnosi się do zatrudnienia w podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki na stanowiskach dydaktycznych, badawczych lub badawczo-dydaktycznych w łącznym wymiarze nieprzekraczającym pełnego wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach. Ponadto Prokurator Generalny nie będzie mógł należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej niedającej się pogodzić z godnością jego urzędu.

W projektowanym art. 13i ustawy – Prawo o prokuraturze zawarto regulacje odnoszące się do immunitetu Prokuratora Generalnego, który bez uprzedniej zgody Sejmu nie będzie mógł być pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności. Nadto Prokurator Generalny nie będzie mógł być zatrzymany lub aresztowany, z wyjątkiem ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa i jeżeli jego zatrzymanie będzie niezbędne dla zapewnienia prawidłowego toku postępowania. O zatrzymaniu będzie się niezwłocznie powiadamiać Marszałka Sejmu, który będzie mógł nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego. Podmiotami uprawnionymi do wystąpienia z wnioskiem o wyrażenie zgody na pociągnięcie Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności karnej, jak i na zatrzymanie lub na tymczasowe aresztowanie, będą Krajowa Rada Prokuratury oraz Minister Sprawiedliwości. Jako podmioty uprawnione do wystąpienia z żądaniem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego w sprawie Prokuratora Generalnego regulacja również ustanawia organy niezależne od Prokuratora Generalnego: Krajową Radę Prokuratury oraz Minister Sprawiedliwości, przy czym czynności rzecznika dyscyplinarnego będzie wykonywać, odpowiednio, członek Krajowej Rady Prokuratury będący prokuratorem lub Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości.

Projektowana regulacja odnosząca się do immunitetu i nietykalności Prokuratora Generalnego oraz odpowiedzialności dyscyplinarnej ma na celu zapewnienie efektywnej ochrony działania naczelnego organu prokuratury.

Przepisy zawarte w projektowanym art. 13k ustawy – Prawo o prokuraturze odnoszą się do odwołania Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji. W § 1 określono przesłanki odwołania; są to:

- 1) zrzeczenie się stanowiska Prokuratora Generalnego;
- 2) trwała niezdolność do pełnienia obowiązków na skutek choroby lub utraty sił;
- 3) skazanie prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego;
- 4) złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego;
- 5) prawomocne ukaranie karą dyscyplinarną.

Przesłanki te mają charakter obiektywny i są związane ze zdarzeniami prawnymi, których wystąpienie w pełni uzasadnia odwołanie Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji. W § 2 uwzględniono przesłankę odwołania polegającą na sprzeniewierzeniu się przez Prokuratora Generalnego złożonemu przezeń ślubowaniu. W tym przypadku odwołanie Prokuratora Generalnego będzie wymagało dokonania przez Sejm oceny, czy miało miejsce zachowanie uzasadniające odwołanie, a związane z naruszeniem roty ślubowania Prokuratora Generalnego (określonego w projektowanym art. 13d ustawy – Prawo o prokuraturze). W tym przypadku Sejm będzie podejmować uchwałę w sprawie odwołania Prokuratora Generalnego na wniosek Marszałka Sejmu, grupy co najmniej 35 posłów lub grupy co najmniej 15 senatorów, większością co najmniej 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Rozwiązanie to będzie stanowiło dodatkową ustrojową gwarancję niezależności Prokuratora Generalnego, zniweluje ryzyko politycznej ingerencji w funkcjonowanie tego organu, a jednocześnie zapewni społeczną kontrolę nad działaniem jego piastuna.

Przepis art. 13m ustawy – Prawo o prokuraturze zapewni ciągłość w zakresie działania Prokuratora Generalnego. Regulacja ta wskazuje, że w przypadku odwołania Prokuratora Generalnego przed upływem kadencji, w razie jego śmierci, a także w przypadku zawieszenia, jego obowiązki, do czasu objęcia stanowiska przez nowo powołanego Prokuratora Generalnego albo uchylecia zawieszenia, będzie pełnił najstarszy służbą zastępca Prokuratora Generalnego.

Z kolei projektowany art. 13n ustawy – Prawo o prokuraturze przesądza o sytuacji służbowej osoby piastującej stanowisko Prokuratora Generalnego w przypadku zakończenia kadencji albo zrzeczenia się tego stanowiska; w tym zakresie regulacja wskazuje, że osoba zajmująca stanowisko Prokuratora Generalnego obejmie stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej, chyba że przejdzie w stan spoczynku z powodu osiągnięcia wymaganego wieku. W przypadku odwołania z powodu orzeczonej kary dyscyplinarnej dana osoba obejmie stanowisko, które zajmowała w dniu powołania na stanowisko Prokuratora Generalnego (projektowany art. 13o), chyba że karą tą będzie przeniesienie na inne miejsce służbowe albo wydalenie ze służby prokuratorskiej.

W projektowanym art. 13p ustawy – Prawo o prokuraturze zawarto unormowania odnoszące się do obowiązku Prokuratora Generalnego w zakresie przedstawiania Sejmowi i Senatowi sprawozdania z działalności prokuratury. Przepis wymienia przykładowe (a jednocześnie najistotniejsze) elementy tego sprawozdania, to jest informacje o realizacji zadań prokuratury, stanie kadry prokuratury, sytuacji finansowej prokuratury, a także współpracy prokuratury z innymi organami władzy publicznej. Przepis stanowi ponadto, że do sprawozdania będzie się załączać opinię Krajowej Rady Prokuratury o tym sprawozdaniu oraz stanowisko Krajowej Rady Prokuratury w przedmiocie przestrzegania niezależności prokuratorskiej.

Inne unormowanie zapewniające kontrolę nad działalnością Prokuratora Generalnego zawarto w projektowanym art. 13q ustawy – Prawo o prokuraturze; w myśl tego przepisu Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Rady Ministrów, Minister Sprawiedliwości, Rzecznik Praw Obywatelskich oraz Rzecznik Praw Dziecka, każdy w zakresie swojej właściwości, będą mogli w każdym czasie złożyć do Prokuratora Generalnego uzasadniony pisemny wniosek o przedstawienie informacji dotyczącej określonego aspektu działalności prokuratury, przy czym żądanie to nie będzie mogło dotyczyć przedstawienia informacji o konkretnym postępowaniu.

2. Ustanowienie Rady Społecznej przy Prokuratorze Generalnym

Projekt zakłada ustanowienie Rady Społecznej przy Prokuratorze Generalnym. Utworzenie tego organu jest wyrazem dążenia do uspołecznienia procesów zarządzania sferą

publiczną i zapewnienia przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego udziału w sprawowaniu władzy. Ustanowienie pomocniczego organu o obywatelskim (społecznym) charakterze, o opiniodawczych i doradczych kompetencjach, może także być postrzegane jako wprowadzenie elementu równoważącego działanie instytucji publicznej, której przysługuje prawnie usankcjonowana niezależność od innych organów władzy publicznej.

Do zadań Rady Społecznej będzie należało wyrażanie stanowisk w istotnych sprawach dotyczących organizacji i funkcjonowania prokuratury (projektowany art. 13r § 2 ustawy – Prawo o prokuraturze). W skład Rady wejdą:

- 1) osoba wskazana przez Naczelną Radę Adwokacką;
- 2) osoba wskazana przez Krajową Radę Radców Prawnych;
- 3) osoba wskazana przez Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 4) osoba wskazana przez Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 5) dwie osoby wskazane przez Radę Dialogu Społecznego;
- 6) trzech przedstawiciele organizacji pozarządowych wskazani przez Radę Działalności Pożytku Publicznego.

Kadencja Rady będzie wynosiła 4 lata i będzie się rozpoczynała z dniem pierwszego posiedzenia tej kadencji (projektowany art. 13r § 6 ustawy – Prawo o prokuraturze). Projektowane regulacje rozstrzygają też inne kwestie związane z funkcjonowaniem Rady Społecznej, m.in. wygaśnięcie członkostwa, wybór przewodniczącego i zastępcy, obsługę Rady oraz finansowanie jej działania. Przepis projektowanego art. 13r § 14 ustawy – Prawo o prokuraturze przyznaje kompetencje Radzie do określenia w regulaminie trybu jej działania.

3. Ustanowienie Krajowej Rady Prokuratury

Projekt zakłada ustanowienie także innego organu kolegialnego – Krajowej Rady Prokuratury. Regulacjom w tym zakresie jest poświęcony projektowany rozdział 2a w dziale II ustawy – Prawo o prokuraturze. Projektowany art. 42a ustawy – Prawo o prokuraturze określa ustrojową rolę Krajowej Rady Prokuratury i stanowi w tym zakresie, że Rada będzie stała na straży niezależności prokuratorów. Zadanie to podkreśla wagę niezależności prokuratora jako

wartości, która powinna podlegać ochronie i która wykazuje ścisły związek z prokuratorską bezstronnością. Należy podkreślić, że niezależność jest gwarancją zachowania obiektywizmu, natomiast obiektywizm określa granice niezależności. Z tej racji należy dołożyć wszelkich starań, by chronić bezstronność i niezależność prokuratorów, zarówno na gruncie rozwiązań ustanawiających relacje pomiędzy nimi a ich przełożonymi, jak i w obszarze regulacji stricte ustrojowych, związanych z funkcjonowaniem gremiów, których zadania są nakierowane na ochronę tych wartości.

Projektowane regulacje wskazują, że członkami Krajowej Rady Prokuratury będą:

- 1) przedstawiciel wybrany przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej, będący prokuratorem;
- 2) przedstawiciele wybrani przez zgromadzenia prokuratorów w prokuraturach regionalnych, będący prokuratorami – po jednym z każdej prokuratury regionalnej;
- 3) przedstawiciel wybrany przez zebranie prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej;
- 4) przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) przedstawiciel Marszałka Sejmu;
- 6) przedstawiciel Marszałka Senatu;
- 7) przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości.

Powyższy skład Rady zapewni udział w niej przedstawicieli środowiska zawodowego prokuratorów, jak też reprezentantów władzy ustawodawczej i wykonawczej.

Przepisy określają szereg istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem Krajowej Rady Prokuratury, w tym kadencję wybieranych członków Rady (6 lat) – projektowany art. 42c § 1 ustawy, wygaśnięcie mandatu członka Rady (art. 42c § 2), wybór przewodniczącego, wiceprzewodniczących i sekretarza Rady (art. 42e), tryb działania Rady (art. 42f–42h ustawy).

Istotną regulację zawiera projektowany art. 42i ustawy – Prawo o prokuraturze, w którym zawarto podstawowe zadania Krajowej Rady Prokuratury. Należą do nich m.in. opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących prokuratury, wysłuchiwanie informacji Prokuratora Generalnego o działalności prokuratury, wskazywanie Marszałkowi Sejmu kandydatów na stanowisko Prokuratora Generalnego, występowanie do sądu dyscyplinarnego o pociągnięcie Prokuratora Generalnego do odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz wyznaczanie przedstawiciela do występowania przed sądem dyscyplinarnym, uchwalanie

zbioru zasad etyki zawodowej prokuratorów, a także wypowiedanie się o stanie i rozwoju kadry prokuratury oraz kierunkach szkolenia prokuratorów, asesorów prokuratury, asystentów prokuratorów, aplikantów prokuratorskich oraz urzędników i innych pracowników prokuratury.

4. Ustanowienie autonomii budżetowej prokuratury

Projekt przewiduje zmianę w obrębie art. 53 ustawy – Prawo o prokuraturze. Dodawany § 3 stanowi, że projekt dochodów i wydatków powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury Prokurator Generalny przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w celu włączenia go do projektu ustawy budżetowej, na zasadach określonych art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Unormowanie to nawiązuje wprost do konstrukcji przyjętej w przywołanym przepisie ustawy o finansach publicznych, statuującej tzw. autonomię budżetową niektórych instytucji publicznych. Przepis art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych zobowiązuje Ministra Finansów do włączenia do projektu ustawy budżetowej dochodów i wydatków wynikających z projektów planów finansowych wskazanych w tym przepisie organów i jednostek. Rozwiązanie to stanowi dodatkową gwarancję w zakresie samodzielności działania Prokuratora Generalnego i uniezależni go od organów władzy wykonawczej na etapie projektowania ustawy budżetowej.

5. Pozostałe zmiany w ustawie – Prawo o prokuraturze

Projekt przewiduje rezygnację z przepisu przewidującego pominięcie procedury konkursowej na stanowisko prokuratorskie (art. 80 in fine ustawy – Prawo o prokuraturze), przewidując, że w przypadku utworzenia lub zwolnienia stanowiska prokuratora prokuratury rejonowej Prokurator Generalny podejmuje decyzję o wyłonieniu kandydata na pierwsze stanowisko prokuratorskie w procedurze konkursowej. Aktualnie obowiązująca regulacja budzi wątpliwości w kontekście art. 60 Konstytucji RP, zgodnie z którym obywatele polscy, korzystający z pełni praw publicznych, mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

Projektowana ustawa uchyla przepisy umożliwiające powoływanie na stanowiska prokuratorskie w Prokuraturze Krajowej, w prokuraturze regionalnej lub w prokuraturze okręgowej z pominięciem wymogów minimalnego stażu służbowego, mocą której Prokurator Generalny mógł w sposób całkowicie arbitralny kształtować politykę kadrową prokuratury, bez konieczności uzasadnienia podjętej decyzji.

Projekt ustawy w swym zasadniczym kształcie nie przewiduje zmian w zakresie wynagrodzenia prokuratorów, które są regulowane w oparciu o przepisy art. 124 ustawy – Prawo o prokuraturze. Niemniej zakłada się uchylenie § 2-4 w art. 111 ustawy – Prawo o prokuraturze, określających możliwość przyznawania przez Prokuratora Generalnego oraz Prokuratora Krajowego dodatków specjalnych, które stanowiły fakultatywny składnik wynagrodzenia prokuratorów delegowanych do Prokuratury Krajowej, Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Składnik ten w sposób istotny wpływa na zróżnicowanie wynagrodzenia wśród prokuratorów i szczególnie preferuje prokuratorów, którzy wykonują, na zasadzie delegacji, czynności na najwyższym szczeblu organizacyjnym prokuratury oraz w Ministerstwie Sprawiedliwości i Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, mimo, że z samego faktu delegowania otrzymują oni dodatek funkcyjny. Na podstawie art. 111 § 4 ustawy – Prawo o prokuraturze dodatek specjalny może być przyznawany także prokuratorom Prokuratury Krajowej, których uposażenie jest równe uposażeniu sędziów Sądu Najwyższego, co prowadziło do nieuzasadnionych różnic w tym zakresie.

Dodatek specjalny ze swej natury miał być przyznawany za wykonywanie dodatkowych zadań powierzonych przez Prokuratora Generalnego lub Prokuratora Krajowego. Tym samym przyznanie dodatku specjalnego wymagało indywidualnej decyzji i wyjaśnienia w jakim zakresie szczególny charakter zadań wykracza poza zadania powierzone prokuratorowi na danym stanowisku. Przyznanie dodatku specjalnego powinno być oparte na rzetelnej analizie realizacji zadań przez prokuratora przełożonego i przekazanej w formie pisemnej Prokuratorowi Generalnemu w celu podjęcia stosowanej decyzji w zakresie przyznania dodatku specjalnego. Tymczasem praktyka przyznawania dodatku specjalnego w prokuraturze opierała się w ostatnich latach na zasadzie powszechności, obejmując nie tylko prokuratorów delegowanych do Prokuratury Krajowej, ale także prokuratorów tej jednostki. Nie wykazywano realizacji przez nich żadnych ponadnormatywnych zadań, a jego przyznawanie miało wymiar automatyczny i było łączone z dodatkiem funkcyjnym. Skutkowało to

ogromnymi dysproporcjami w sferze wynagrodzeń pomiędzy prokuratorami oraz powszechną krytyką w sytuacji ujawnienia wysokości wynagrodzeń prokuratorów na najwyższych szczeblach i uzyskiwanych przez nich dodatków specjalnych. Wobec realnego wzrostu wynagrodzeń prokuratorów, których bazą jest przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, utrzymywanie dodatku specjalnego nie znajduje uzasadnienia.

Projekt przewiduje ponadto zmiany w obszarze dotyczącym przekazywania organom władzy publicznej informacji dotyczących konkretnych spraw. Zgodnie ze zmienianym art. 12 § 1 i 3 ustawy – Prawo o prokuraturze Prokurator Generalny lub inny upoważniony przez niego prokurator będzie mógł przekazać organom władzy publicznej informacje dotyczące konkretnych spraw, jeżeli informacje takie mogą być istotne dla bezpieczeństwa państwa lub jego prawidłowego funkcjonowania. Projektowana regulacja jest wyrazem współdziałania władz przy jednoczesnym ograniczeniu swobody udostępniania informacji z prowadzonych postępowań przygotowawczych w sytuacji, gdy informacje będą istotne dla bezpieczeństwa państwa lub jego prawidłowego funkcjonowania. Tym samym przekazanie informacji musi mieć uzasadnienie. W pozostałym zakresie przekazywanie przez Prokuratora Generalnego oraz kierowników jednostek organizacyjnych prokuratury osobiście lub za pośrednictwem innego prokuratora informacji z toczącego się postępowania przygotowawczego lub dotyczące działalności prokuratury, z wyłączeniem informacji niejawnych, będzie wymagać pisemnej zgody prokuratora referenta prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach Prokurator Generalny lub kierownik jednostki organizacyjnej prokuratury będzie uprawniony do przekazania informacji bez zgody prowadzącego postępowanie, mając na uwadze interes publiczny.

6. Przepisy zmieniające, przejściowe i dostosowujące

Na gruncie projektowanych w niniejszej ustawie rozwiązań, konsekwencją ustrojowo-organizacyjną rozdziału urzędu Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego jest zniesienie Prokuratury Krajowej i Prokuratora Krajowego oraz utworzenie Prokuratury Generalnej. Powszechnymi jednostkami organizacyjnymi prokuratury będą więc: Prokuratura Generalna oraz prokuratury regionalne, prokuratury okręgowe i prokuratury rejonowe. Wobec powyższych zmian, niezbędnym jest ujęcie w projekcie ustawy przepisów zmieniających, przejściowych i dostosowujących.

Jak już wskazano, jednym z założeń projektu jest ustanowienie prokuratury wolnej od bieżącego wpływu politycznego, w szczególności od ingerencji ze strony władzy wykonawczej. Biorąc pod uwagę, że pozycja ustrojowa i zadania Prokuratora Generalnego oraz prokuratury wynikają nie tylko z ustawy – Prawo o prokuraturze zmienianej w art. 1 projektu, konieczne są konsekwentne nowelizacje również innych ustaw zapewniające kompletność i spójność systemową.

Zmiany w innych ustawach zostały zawarte w art. 2-39 projektu ustawy. Obejmują one m.in.:

– wskazanie „Prokuratora Generalnego” we właściwych przepisach w miejsce „Prokuratora Krajowego”, „Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego Prokuratora Krajowego” oraz „Prokuratora Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej” (w szczególności w przepisach, na podstawie których „Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy” albo „Prokurator Krajowy” wyraża zgodę na zarządzenie kontroli operacyjnej, zakup kontrolowany lub dostęp do informacji stanowiących tajemnicę albo może nakazać zaprzestanie czynności – zmiany takie dokonane zostały w art. 3 pkt 2, art. 4, art. 5 pkt 1, art. 13, art. 14, art. 18, art. 19, art. 24, art. 26, art. 27, art. 29, art. 31 projektu ustawy). Ponadto zostanie zmieniony na podstawie projektowanego art. 6 pkt 1 przepis art. 589zb § 1 Kodeks postępowania karnego dotyczący przekazania europejskiego nakazu dochodzeniowego;

– zastąpienie we właściwych przepisach dotychczasowej „Prokuratury Krajowej” „Prokuraturą Generalną”, co stanowi konsekwencję przepisu art. 40 projektu (np. projektowany art. 8 pkt 2, art. 9 pkt 1);

– zastąpienie we właściwych przepisach dotychczasowej „Krajowej Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym” „Krajową Radą Prokuratury”, w związku z ukształtowaniem tego organu na podstawie projektowanych art. 13b-13r, oraz dodaniem Krajowej Rady Prokuratury jako podmiotu, którego potrzeby szkoleniowe uwzględnia się rocznym harmonogramie działalności szkoleniowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury (np. art. 25, art. 34);

– zmianę przepisów dotyczących upoważnień do wydania aktów wykonawczych. Analogicznie jak to nastąpiło w zmienionym art. 35 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze, Minister Sprawiedliwości – w aktach prawnych dotyczących istotnych spraw prokuratury – będzie wydawał rozporządzenia „po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego” – co ma

podkreślić istotną ustrojową pozycję Prokuratora Generalnego ukształtowaną w wyniku wejścia w życie niniejszej ustawy.

Ponadto wraz ze zmianami dotyczącymi ustroju prokuratury wprowadza się zmiany mające na celu uspoźnienie i ujednoczenie nomenklatury w systemie prawa poprzez zastąpienie występującego na gruncie obowiązujących ustaw określenia „minister właściwy do spraw sprawiedliwości” i zastąpienie właściwym określeniem „Minister Sprawiedliwości” – zgodnie z Konstytucją RP oraz z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512, z późn. zm.). Taka zmiana została dokonana w:

– art. 22 w § 3 w pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) – art. 2 projektu;

– art. 4 w ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145) – art. 3 pkt 1 projektu;

– art. 46 w ust. 4 w pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, z późn. zm.) – art. 8 pkt 1 projektu;

– art. 50 w ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2023 r. poz. 102) – art. 10 pkt 2 projektu;

– w art. 21ab w ust. 2 w pkt 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1572) – art. 33 projektu.

Ponadto w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) dokonano zmiany wyrażenia „Prokuratorowi Generalnemu-Ministrowi Sprawiedliwości” poprzez zastąpienie go wyrażeniem „Prokuratorowi Generalnemu”, natomiast w ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 oraz 1720) wyrażenie „Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego” zostanie zastąpione wyrażeniem „Ministra Sprawiedliwości” (odpowiednio art. 28 pkt 1 i art. 35 projektu).

Mając na uwadze, że zmieniając prawo projektodawca jest zobowiązany do zachowania należytej staranności – jest on zobowiązany do realizacji wymogów wynikających z zasad demokratycznego państwa prawnego dotyczących zmiany przepisów, poszanowania istniejących stosunków prawnych i umożliwienia racjonalnego planowania przyszłych zadań – to na ustawodawcy spoczywa obowiązek ustanowienia regulacji przejściowych i

dostosowujących. Regulacje te powinny być ukształtowane w ten sposób, aby adresaci norm mogli zapoznać się z nową regulacją i dostosować się do niej.

W związku z powyższym w przepisach dostosowujących projektu ustawy wskazano, że Marszałek Sejmu ogłosi w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski” w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy, informację o możliwości, sposobie i terminie zgłaszania kandydatów na Prokuratora Generalnego, zaś pierwszy wybór Prokuratora Generalnego po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zostanie dokonany w terminie dwóch miesięcy od dnia jej wejścia w życie, w trybie określonym w art. 13b-13q ustawy – Prawo o prokuraturze (vide: Cz. III, ust. 1 niniejszego projektu uzasadnienia).

Projekt zakłada, że zadania Krajowej Rady Prokuratury, dotyczące zgłoszenia Marszałkowi Sejmu kandydatów na Prokuratora Generalnego, spośród osób, które uzyskały poparcie co najmniej 60 prokuratorów w stanie czynnym, zrealizuje dotychczasowa Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, zaś pozostałe podmioty, tj.:

- 1) grupa co najmniej 35 posłów,
- 2) grupa co najmniej 15 senatorów,
- 3) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz

4) organizacje pozarządowe, których zadania statutowe obejmują działania związane z ochroną zasady demokratycznego państwa prawnego, ochrony praworządności i praw człowieka oraz które realizowały te zadania przez okres co najmniej 3 lat poprzedzających dzień zgłoszenia kandydata, oraz Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym – zgłoszą kandydatów na Prokuratora Generalnego w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

Projektowane przepisy ustawy zmieniającej ustawę – Prawo o prokuraturze stanowią również, że:

1) do dnia objęcia stanowiska przez Prokuratora Generalnego wybranego w ww. trybie obowiązki Prokuratora Generalnego będzie pełnił dotychczasowy Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy. Taki tryb zapewni ciągłość realizacji zadań niezbędnych do właściwego funkcjonowania Prokuratury Krajowej;

2) z dniem wejścia w życie projektowanych przepisów ustanie pełnienie funkcji Zastępców Prokuratora Generalnego powołanych na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z art. 44 projektu ustawy zawierających rozwiązanie, na mocy którego Prokurator Generalny, wybrany w trybie, o którym mowa w art. 41 ustawy zmieniającej, w terminie 60 dni od dnia złożenia ślubowania, będzie miał obowiązek powołania prokuratorów Prokuratury Generalnej spośród prokuratorów spełniających wymagania określone w nowo projektowanym art. 76 § 1. Podejmując decyzję o powołaniu nowych prokuratorów Prokuratury Generalnej, będzie zobligowany do kierowania się kryteriami, do których zalicza się staż pracy wynikający z ww. przepisu, tj.: 1) co najmniej 15-letni okres zajmowania stanowiska prokuratora, sędziego, prezesa, wiceprezesa lub radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej lub wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza, 2) co najmniej 5 letni okres zajmowania stanowiska prokuratora prokuratury apelacyjnej, regionalnej, okręgowej lub prokuratora Instytutu Pamięci Narodowej. Prokurator Generalny ustalając przydatność na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej będzie zobowiązany kierować się określonymi kryteriami, a w tym: 1) posiadanymi kwalifikacjami, niezbędnymi do realizacji zadań jednostek prokuratury poszczególnych stopni; 2) przebiegiem dotychczasowej służby, w tym okresami pełnienia służby na poszczególnych stanowiskach prokuratorskich oraz okresami delegowania do innych jednostek organizacyjnych prokuratury; 3) zakresem i charakterem zadań wykonywanych na poszczególnych stanowiskach prokuratorskich. Ponadto, co wymaga szczególnego podkreślenia, przenosząc dotychczasowego prokuratora Prokuratury Krajowej zgodnie z zasadami, o których mowa powyżej, Prokurator Generalny będzie ustalał miejsce pełnienia służby także w oparciu o kryterium dotyczące sytuacji życiowej tego prokuratora.

W każdym przypadku Prokurator Generalny będzie zobowiązany do uzasadnienia swojej decyzji odnoszącej się do powołania prokuratora na stanowisko prokuratora Prokuratury Generalnej, czy też przeniesienia go na inne stanowisko i miejsce służbowe w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury. Prokurator Generalny w ramach swoich uprawnień, kierując się wskazanymi przesłankami będzie też uprawniony do przeniesienia do innych jednostek organizacyjnych tych prokuratorów dotychczasowej Prokuratury Krajowej, których nie powołał na stanowiska prokuratorów Prokuratury Generalnej. Od podjętej przez Prokuratora Generalnego decyzji co do przeniesienia prokuratorowi przysługiwać będzie środek odwoławczy do sądu.

Projektowane przepisy określają także kwestie wynagrodzenia zasadniczego prokuratorów Prokury Krajowej, którzy zostaną powołani na stanowisko prokuratora

Prokuratury Generalnej oraz dotychczasowych prokuratorów Prokuratury Krajowej przeniesionym na inne miejsce służbowe w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury (art. 44 ust. 5 i 6).

Dotychczasowym prokuratorom Prokuratury Krajowej, przeniesionym na inne miejsce służbowe w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury będzie przysługiwało wynagrodzenie zasadnicze ustalane na podstawie stawek wynagrodzenia zasadniczego, wskazanych w art. 124 § 3 ustawy zmienianej w art. 1. W tym aspekcie podstawą wynagrodzenia będzie określona w art. 124 § 3 ustawy zmienianej stawka awansowa, która będzie ulegała zwiększeniu o czas pracy, który przysługiwałby prokuratorowi, gdyby przez cały czas realizował czynności na wskazanym stanowisku służbowym.

Mając na uwadze przyjmowane dotychczas rozwiązania w sferze wynagrodzenia prokuratorów należy stwierdzić, iż w sytuacji przejrzystej i zobiektywizowanej prokuratury nie ma przesłanek do zachowania prokuratorom przeniesionym na niższe stanowisko służbowe dotychczasowego wynagrodzenia, albowiem ze swej istoty jest ono przyznawane za realizowanie określonych zadań na najwyższym szczeblu organizacyjnym. Wynagrodzenie nie może być traktowane jako przywilej wynikający z pełnienia określonego stanowiska służbowego, ale charakteru obowiązków, które się z nim wiążą. Z istoty rzeczy prokurator przeniesiony do jednostki niższego szczebla nie będzie realizował dotychczasowych czynności, a zakres jego zadań będzie tożsamy z innymi prokuratorami posiadającymi tytuł danej jednostki organizacyjnej.

W tym układzie uzyskanie wynagrodzenia na określonym szczeblu organizacyjnym nie można traktować jako prawa słusznie nabytego. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 grudnia 2012 r., sygn. akt K 1/12 wskazał, że żadne z praw majątkowych, ani tym bardziej żadna ekspektatywa tych praw nie ma charakteru absolutnego i dopuszczalne jest ich ograniczanie przez ustawodawcę, przy czym każde takie ograniczenie ma podlegać weryfikacji według kryterium wartości konstytucyjnych je uzasadniających. Ocena konstytucyjności konkretnego rozwiązania z punktu widzenia zasady ochrony praw słusznie nabytych została szczegółowo przeanalizowana w powołanym wyżej wyroku o sygn. K 32/02. Trybunał Konstytucyjny stwierdził między innymi, że ochrona praw nabytych nie zakazuje prawodawcy wprowadzania zmian w przepisach prawnych, nawet takich, które skutkowałyby pogorszeniem sytuacji adresatów prawa (wyrok z 22 grudnia 1997 r., sygn. K 2/97, OTK ZU nr 5–6/1997, poz. 72)”. W tym przypadku ustawodawca dysponuje zatem możliwością takiego

ukształtowania wynagrodzenia prokuratorów byłej Prokuratury Krajowej, którzy nie zostali powołani na stanowisko w Prokuratorze Generalnej, które będzie odpowiadać nowemu zakresowi ich obowiązków i wiązać się z ich kompetencjami i dotychczasową ścieżką awansową.

Projektowana ustawa zawiera także regulacje dotyczące:

- 1) przekazania jednostkom organizacyjnym prokuratury spraw prowadzonych w Wydziale Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej – w związku z jego likwidacją;
- 2) powołań prokuratorów do pełnienia funkcji w jednostkach organizacyjnych prokuratury dokonanych na podstawie przepisów dotychczasowych, wskazując, że pozostają w mocy;
- 3) delegacji przyznanych na podstawie przepisów dotychczasowych, wskazując, że zachowują moc i stają się delegacjami na podstawie ustawy – Prawo o prokuraturze;
- 4) asystentów prokuratorów w Prokuraturze Krajowej, wskazując, że stają się asystentami prokuratorów w Prokuraturze Generalnej;
- 5) urzędników i innych pracowników Prokuratury Krajowej wskazując, że stają się pracownikami Prokuratury Generalnej.

W związku z tym, że projekt w dziale II w rozdziale 2a ustawy – Prawo o prokuraturze zakłada ustanowienie nowego organu kolegiального – Krajowej Rady Prokuratury, konieczne jest zamieszczenie w ustawie przepisów dotyczących znoszonej Krajowej Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym.

Przepisy zawarte w art. 50 ust. 1 projektu stanowią, że Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym znosi się z dniem złożenia ślubowania przez Prokuratora Generalnego, wybranego w trybie, o którym mowa w art. 41, oraz, że w okresie między wejściem w życie ustawy, a złożeniem ślubowania przez Prokuratora Generalnego wybranego w trybie pierwszego wyboru, Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym wykonuje wyłącznie zadanie, o którym mowa w art. 41 pkt 1 – czyli, jak zostało już wyżej wskazane, zgłaszanie Marszałkowi Sejmu kandydatów na Prokuratora Generalnego spośród osób które uzyskały poparcie co najmniej 60 prokuratorów w stanie czynnym (która to kompetencja docelowo jest przeznaczona dla Krajowej Rady Prokuratury).

W art. 51 projektu ustalono trzydziestodniowy termin na wskazanie albo wybór przedstawicieli do Krajowej Rady Prokuratury przez: zgromadzenia prokuratorów w prokuraturach regionalnych, będących prokuratorami – po jednym z każdej prokuratury regionalnej; zebranie prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej; Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej; Marszałka Sejmu; Marszałka Senatu oraz Ministra Sprawiedliwości. Wskazano również, że zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej wybierze swojego przedstawiciela do Krajowej Rady Prokuratury w terminie 90 dni od dnia złożenia ślubowania przez Prokuratora Generalnego wybranego w trybie pierwszego wyboru Prokuratora Generalnego, natomiast do czasu wybrania przedstawiciela przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej, jego funkcję będzie wykonywał prokurator wskazany przez Prokuratora Generalnego spośród prokuratorów wykonujących zadania w Prokuratorze Generalnej. Wskazano również, że przedstawiciel wybrany już przez zebranie prokuratorów Prokuratury Generalnej, zakończy swoją kadencję wspólnie z innymi wybieranymi członkami Krajowej Rady Prokuratury. Terminy te zapewnią odpowiedni czas właściwym organom na dokonanie czynności wskazanych w przywołanych przepisach.

Zgodnie z przepisem art. 52 projektu pierwsze posiedzenie Krajowej Rady Prokuratury zwoła Prokurator Generalny albo dotychczasowy Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy.

Następnie proponuje się (art. 54), aby powołania rzeczników dyscyplinarnych dokonane na podstawie ustawy – Prawo o prokuraturze, zachowały moc.

Natomiast art. 55 projektu zawiera rozstrzygnięcie w przedmiocie postępowań toczących się w sprawach, o których mowa w art. 82, art. 84, art. 103, art. 104, art. 117 i art. 127 ustawy – Prawo o prokuraturze oraz postępowań dyscyplinarnych wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy. Regulacja tego przepisu stanowi, że postępowania te będą prowadzone na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 (tj. ustawy – Prawo o prokuraturze), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, natomiast czynności dokonane w tych sprawach pozostaną w mocy, o ile zostaną dokonane z zachowaniem przepisów dotychczasowych.

W związku z regulacją art. 40 (zniesienie Prokuratury Krajowej i utworzenie Prokuratury Generalnej) konieczne było wskazanie, że Prokuratura Generalna przejmuje, z dniem utworzenia, prawa i zobowiązania Prokuratury Krajowej (art. 55 projektu).

Z kolei przepis art. 57 zawiera upoważnienie dla Prezesa Rady Ministrów do dokonania – w celu realizacji niniejszej ustawy – przeniesienia, w drodze rozporządzenia, planowanych dochodów i wydatków budżetowych między częściami budżetu państwa.

W przepisach przejściowych zawarto również regulacje dotyczące czasowego zachowania w mocy aktów wykonawczych i aktów o charakterze wewnętrznym – stanowią o tym odpowiednio art. 58 i art. 59 projektu. Zgodnie z art. 57, wymienione w tej jednostce redakcyjnej przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustaw zmienianych w art. 1, art. 9, art. 17, art. 24 i art. 37 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wskazanych przepisów, jednak nie dłużej niż przez 2 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i mogą być zmieniane na podstawie przepisów dotychczasowych. Natomiast przepis art. 58 zawiera regulację odnoszącą się do dotychczasowych zarządzeń wydanych na podstawie art. 36 § 2 i 2a ustawy – Prawo o prokuraturze, które zachowają moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie 36 § 2 i 3 ustawy.

Zgodnie z art. 60 projektu jako termin wejścia w życie ustawy w życie wskazano 30 dni od dnia ogłoszenia. Zaproponowana *vacatio legis* jest wystarczająca, aby zagwarantować podmiotom, których dotyczy, możliwość dostosowania się do projektowanych zmian.

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), więc nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Projektowana ustawa nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projektowana ustawa nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, o którym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów

z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.